

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT

FOR

ANKERHUS

1968

Å R S S K R I F T
F O R
A N K E R H U S

1968

Udgivet af
ELEVFORENINGEN ANKERHUS

Er det virkeligt?

Sognepræst Paul Honoré, Sorø, en af skolens mange venner, har skrevet denne juleartikel:

Det er svært at være alene juleaften — at være uden for fællesskabet. I sin roman »Niels Lyhne« har J. P. Jacobsen givet et stærkt billede af en ensom sjæl, der går rundt i byen juleaften uden at kunne finde tilhold nogen steder. Lyde trænger ud alle vegne fra og minder ham om, at han er udenfor.

På caféen, hvor Niels Lyhne søger ind, bliver det heller ikke til fællesskab, for de ensomme, der er tyet derhen, foretrækker at gemme sig i krogene. Hver sidder lukket om sin verden og er for sårbar og følsom til at kunne dele tanker med andre.

Niels Lyhne har det særlige ved sig, at han selv har valgt sin ensomhed. Han er ateist og vil ikke være i vejen mellem alle dem, der tror på julen. Han har taget konsekvensen af, at det dybeste i julefællesskabet er et trosfællesskab, hvor man i hvert fald med forventning lytter til evangeliet.

Niels Lyhne foragter julen og kristendommen, fordi han synes, at de, der giver sig hen til den, flygter fra virkeligheden. Niels Lyhne træffer omsider en læge, der også er fritænker, men af en lidt anden slags. Han ser på de kristne som patienter. De behøver en livsløgn for at kunne leve, og lad dem så have den!

Da de to mænd spadserer ned ad gaden, lyder der pludselig ud til dem gennem en trækrude en sang, både af kvinders og børns klare røster: »Et barn er født i Bethlehem, thi glæder sig Jerusalem. Halleluja, halleluja.« Jeg tror ikke, det er tilfældigt, at J. P. Jacobsen har valgt at stille modsætningerne så skarpt op: De to fritænkere med deres kloge tanker over for en af kirkens barnligste og hjerteligste salmer »Et barn er født i Bethlehem«.

Mon ikke han vil sige: Det er kønt, alt det med Gud og barnet i krybben, men hvordan kan vi komme til at tro på, at det også er virkeligt? Er det andet end et smukt æventyr, man glædes over, og som udløser en mængde smukke stemninger?

Man må indrømme, at juleevangeliet, når man kigger nøjere på det, har alle en smuk fortællings kendetegn. Man kan ikke undgå at blive grebet af de to, der strider sig den lange vej fra Galilæa ned til Bethlehem, fordi datidens mægtigste mand kejser Augustus havde befaleet, at der skulle holdes mandtal. Man lever med i Marias og Josefs ængstelige søgen efter et sted, hvor de kan være sig selv, fordi tiden er kommet, da Maria kal føde. Scenen ude i stalden, hvor drengebarnet kommer til verden, og moderen svøber ham i fattige klude og lægger ham i krybben. Hyrderne, der kommer ind fra deres nattevagt hos dyrene og fortæller om oplevelsen med englenes sang og budskab: »Eder er i dag en frelser født, som er den herre Kristus. Ære være Gud i det højeste og fred på Jorden.«

Man skal være gjort af sten, om man ikke bliver taget af skønheden og menneskeligheden i dette stykke fra Lukasevangeliet. — Men stadig står spørgsmålet der: Er det sandhed og virkelighed?

Selv om professor Hannestad i »Spørg Århus« ganske rigtigt gjorde opmærksom på de vanskeligheder, han som historiker ser ved at få Kristi fødsel nøjagtigt fastlagt på år, er det i hvert fald en given ting, at vores nye testamente ikke bare fortæller os juleevangeliet for at fortælle os et underholdende æventyr. Kejser Augustus og hans folketælling står der straks ved begyndelsen sammen med landshøvdingen Kvirinius for at sige til os, at vi ikke er i æventyrets verden. Augustus er ment som kejser Augustus, og Kvirinius er den landshøvding, historikerne gerne må undersøge nærmere.

Netop på det tidspunkt af historien skete det, at Gud kom til os i sin søn. Vi befinder os også i en virkelig stald, der ikke er nogen dekorativ æventyrstald. Her er lunhed mod nattekulden og lugt af dyrene — noget, der ikke skræmmer de to fattige, der er i en vanskelig situation, fordi fødslen er op over, og de ikke har noget sted at være.

Jo, det kan være meget godt — men var det virkelig Guds søn, der blev født?

Det spørgsmål kan kun besvares, når man giver sig i kast med hele Jesu skikkelse og hele hans liv her på Jorden. Vi må se, hvad der blev af barnet i krybben.

Det under, juleunderet fører til, er, at der her på Jorden kom til at leve et menneske, *hvis hele liv var kærlighed*, og som aldrig, ikke engang på korset, da man spottede og plagede ham, ville sig selv. Han elskede Gud af hele sit hjerte, sjæl og sind og sin næste som sig selv og gav ikke det onde en millimeter plads i sig.

Når apostlen Johannes siger om Jesus: »Vi så hans herlighed, en herlighed, som den eenbårne har den fra sin fader«, så er det den kærlighedens herlighed, der lyser ud af Jesu liv og ord, han tænker på.

Som Jesus blev født i en stald, lagt i en krybbe og svøbt i klude, sådan blev han hele tiden ved her på Jorden at leve fattigt, uden rigdom og anseelse, tit overset og fejlet til side, og alligevel siger disciplene om ham, at de så hans herlighed. Hvorfor? Fordi Jesus ikke fortalte dem æventyr om Guds kærlighed, men virkeliggjorde den i kamp mod verdens synd og nød. Han bragte Guds kærlighed herved til vores jord. Han virkeliggjorde den i sin gerning og i sine ord.

Der udgår fra manden, som begyndte sit liv i Bethlehemsstalden og endte det på et kors, en helt speciel magt. Skal man forklare den, er der for mig at se ikke andet svar at give, end at det er Guds kærlighedsmagt. Kærlighedsmagten, der er i hans ord og gerning, kommer direkte fra allerhøjeste sted, fra Gud selv. Derfor har kirken altid ladet Jesu egne ord stå ved magt, når han sagde, at han var Guds søn.

Vi mennesker kan komme med så mange kloge tanker, vi vil. Vi kan aldrig overtrumfe eller udslette det, Gud satte ind i verden julenat. Det er et ubegribeligt stort under, at Guds kærlighed kom herved på vor Jord, virkeliggjorde sig og gav sig til kende i Jesus Kristus. Han er på een gang underet, der sprænger alle forstandens rammer, og det virkeligste af alt.

I denne »vinterkolde« verden skete det, at der blev født et

menneske, som kom til os med Guds kærlighed. Hans ord og gerning ydmyger og ophøjer, dømmes og tilgiver. Vi kan ikke bare stå som tilskuere. Og der, hvor man giver sig i kast med Jesus Kristus, kan det ende med, at man ganske enfoldigt og ligetil må sige tak for, at Gud rakte os sin kærlighed og frelse i Kristus, at han ville fornedre sig og tage menneskeskikkelse på, udlevere sig til den skidne stald og det blodige kors og den mørke grav for at bringe os hjælp.

Paul Honoré.

ÅRET 1968

Ved *Gustav Nedergaard*

Denne beretning om året 1968 skrives ved novembertide — som sædvanlig —, og er man bare lidt i kontakt med naturen, er det egentlig en udmærket tid at skrive årsberetning på.

Vækstperioden 1968 er ved at være afsluttet. Skoven omkring Sorø Sø står med gullige og rødgyldne bøge, medens røn, elm og birk allerede har kastet løvet og står med de nøgne kroner mod himlen. Også de urteagtige vækster er visnende.

Uvilkårligt tænker man på den gamle salme:

Dybt hælder året i sin gang,
snart ødes eng og lund,
farvel med al din lyst og sang,
du korte sommerstund.

Jo, novembertide kan godt inspirere til at gøre resultatet for året op — inspirere til at tænke tilbage på det år, der nu går på hæld.

Skoleåret på Ankerhus følger ganske vist ikke helt kalenderåret, og derfor må denne beretning til elevskriftet »bryde ind« i et skoleår og meddele noget fra 1967—68 og noget fra 1968—69, med skel ved november 1968.

Og hvordan var så det år set fra et Ankerhus-synspunkt — eller rettere set fra den plads, hvor jeg er placeret?

Lige så lidt som et kunstværk, f. eks. et maleri, kan beskrives med få liner, lige så lidt kan Ankerhus-året 1968 beskrives fuldt ud med få linier eller sider — der er jo mange detaljer i helheden.

Ligesom maleriet kan have mørke og lyse farvetoner, så-

ledes har 1968 været præget af både lyse og mere grå dage — men træder man lidt på afstand og betragter maleriet som en helhed, kan billedet give et harmonisk indtryk og få perspektiv, — sådan var også 1968 på Ankerhus.

Efter denne lidt filosofiske indledning skal jeg gå over til den mere direkte beretning om årets hovedbegivenheder.

Tiden efter jul, hvor 2. og 3. klasse er ude på »græs«, plejer jo at være en lidt »død« tid, men denne periode blev i år afbrudt af *instruktionskursus* allerede den 9. januar, hvor Direktoratet for ungdomsundervisningen afholdt et kursus for husholdningskolefolk med henblik på det nye cirkulære om undervisningen på disse skoler — og der var over 70 deltagere og gruppearbejde i 6—8 grupper. Kurset blev gentaget på Fyn og i Jylland i de følgende uger.

Så går tiden i februar og marts med travlhed for alle på institutionen, og allerede midt i februar begynder forårets eksaminer og prøver.

Ankerhus har 2 store festdage: dimissionen i marts og elevmødet i september.

1968-dimissionen indtraf fredag den 29. marts, hvor 52 nye husholdningslærerinder »sprang ud«!

Dagen forløb som sædvanlig på festlig vis med overrækkelse af eksamensbevis ved inspektøren for husholdningsundervisningen og med dimissionstaler og overrækkelse af forskellige præmier, i år oven i købet hele 7 præmier.

Af hensyn til det store antal deltagere i festen, ca. 230 i alt, måtte bespisningen henlægges til de to auditorier, hvor der var dækket festlige frokostborde, men det var nødvendigt at »forbinde« de to lokaler med hinanden ved hjælp af højttaleranlæg.

Og det var et ualmindelig smukt og varmt vejr — som en rigtig sommerdag, men det var også et *solskinshold*, der forlod Ankerhus!

April måned går hurtigt, og det er på sin vis en måned, hvor der sker utroligt meget.

Da kommer murermænd, tjæremænd, gulvmænd, møbelmænd, tømrermænd og for ikke at glemme de vigtigste: maler-

mændene, og så går det løs fra kælder til kvist, medens administrationen har travlt med planlægning af næste år. Godt, der er noget, der hedder påske.

Den 3. maj blev også en festdag, for da kunne vi byde nyankomne elever velkommen i den helt ukendelige, smukke festsal — *salen*, og vi var alle kommet dertil ad den nye *asfalt*, der strækker sig rundt om samme sal.

Nye møbler i lyst eg, gulvet afhøvlet, væggene æblegrønne, og så den gamle talerstol, der befriet for bejdse fremstod som en fugl Fønix.

Folmer Dam talte om salens betydning og historie, og så kunne vi byde velkommen til 49 elever i 1. klasse, til 46 i 2. klasse og 43 i 3. klasse, i alt 138 elever på seminariet.

Et lille skår i glæden var det, at der kun mødte 7 elever på 3-mdr.s kurset. Det var et meget beskedent antal, og det er svært at få et så lille kursus til at gå helt normalt.

På grund af det lidt mindre antal på seminariet og det lille 3-mdr.s hold havde vi ingen vanskeligheder med at skaffe værelser til alle, men vi har dog fortsat over 30 boende ude i byen.

Det må også bemærkes, at der rent undervisningsmæssigt og bespisningsmæssigt er absolut fuld belægning på seminariet, og nogle af undervisningslokalerne er udnyttet så godt som 100 pct., d. v. s. fra kl. 8,15 til kl. 18.

Fra perioden maj—sommerferien er der grund til at nævne een begivenhed særligt, nemlig 3. klasses udstilling: »Familien 68«, der løb af stabelen den 6. og 7. juli.

Klassen havde fået opgaven stillet halvanden måned i forvejen som en samlet opgave, der skulle koncentreres om en bestemt families problemer.

Ud fra denne opgave arrangerede eleverne selv udstillingen, ledet af en valgt koordinationsgruppe.

Helt bortset fra, at udstillingen var udmærket og publikumsbesøget ret tilfredsstillende, var det mest opløftende og positive netop dette, at klassen viste, at den kunne *samarbejde* om en sådan fælles, selvstændig opgave — kunne løse opgaven, uden at kammeratskabet gik fløjten. *Godt klaret, 3. klasse!*

Da vi efter sommerferien nåede til den 8. august, mødte der til *øvelsesskolen* 18 elever og til *8 mdr.s kurset* 20 elever, således at vi nåede det samme antal som året i forvejen.

Naturligvis foregår undervisningen af begge disse hold efter de nye undervisningsplaner, som trådte i kraft til september dette år — og som jeg redegjorde for i sidste årsskrift.

Vi føler ikke ændringen særlig stor, men det hænger sikkert sammen med, at vi allerede gennemførte planerne for *øvelsesskolen* 1967, og dels at den plan, som Folmer Dam udarbejdede for *8-mdr.s kurset*, da det begyndte i 1963, var så fremsynet, at ændringerne til de nye planer ikke mærkes synderligt.

Om *øvelsesskolen* vil jeg gerne fremføre, at den er til uvurderlig støtte for uddannelsen af de studerende på seminariet, og det ser da ud til, at dens elever ikke føler sig alt for »jagede«.

Man kan blot nævne indøvelse af nye undervisningsmetoder og hjælpemidler i undervisningen. Det er opløftende at overvære, når *gruppearbejdet* lykkes fra instruktion til plenardrøftelse, og det er belærende, når noget »går i fisk« — og det kan være nedslående. Det er pædagogens lod til alle tider.

Det er også morsomt at se tørkopieringsmaskinen, over-head projektoren og spritduplikatoren i funktion, i form af uddrag, spørgeskemaer og meget andet.

Det er jo så nemt, for man skriver blot »masteren« med en almindelig blyant og kan så duplikere det hele i en vældig fart; det hele kommer med — også *stavefejlene*.

Tilgangen til seminariet er fortsat stor, og i lighed med sidste år kan jeg melde alt optaget til såvel 1969 som 1970, dog således at der endnu er chancer på venteliste til 1970 — og der er skam også en del ansøgere til 1971.

Vi har jo været bekymret for *tilgangen til husholdningsskolens* kurser i det sidste år og er det stadigvæk, selv om der på det sidste er sket en drejning mod det mere optimistiske — af *to grunde*:

Dels har der været flere forespørgsler og indmeldelser, og *dels* arbejdes der jo febrilsk på, ad lovgivningens vej, at skabe bedre betingelser rent *økonomisk* for skolerne og eleverne.

Vi tror jo nemlig, at den økonomiske faktor er betydende for tilgangen, for det er jo vitterlig dyrt at have en datter på husholdningsskole. Tager vi et 8-mdr.s kursus som eksempel og regner med, at det er et forældrepar med en indtægt, som overskrider grænsen for statstilskud, og det er der mange eksempler på, så bliver omkostningerne ved et sådant husholdningsskoleophold 5000 kr. for bøger, ophold og undervisning. Hertil kommer lomme-, tøj- og rejsepenge i 8 måneder, således at det let løber op i 7—8000 i alt — det er jo dog en betydelig post i et familiebudget.

Vi håber som nævnt, at en forbedret tilskudsordning vil give bedre kår for denne skoleform, og jeg skal ikke her gå nærmere i detaljer om løbende forhandlinger, dels fordi disse ikke er så langt, dels fordi de frie skolers problemer behandles andet steds i årsskriftet.

Årets moderniseringer.

Ankerhus er jo en skole med mange ældre bygninger, og trods en hel række omfattende moderniseringsarbejder i de seneste år, er der altid projekter på ønskelisten.

I dette år har vi nået tre af disse projekter:

1. Fuldstændig modernisering af salen.
2. Udvidelse af modernisering af »kontoret«.
3. Gennemført 1. etape af asfaltering.

Som allerede nævnt i sidste årsskrift er disse arbejder økonomisk muliggjort ved en konvertering og forhøjelse af gamle lån i Sorø Spare- og Laanekasse.

Jeg har allerede i indledningen nævnt salens modernisering og kan her blot tilføje, at lokalet er møbleret således, at der er borde til 50 elever øverst, og nederst er der *salsstole* til ca. 140 personer.

Når vi engang får det *tredie auditorium*, er det tanken, at salen udelukkende skal møbleres som fest- og mødesal.

»Kontoret« (alle ved jo, hvor det er) blev ligeledes moderniseret i april måned.

Vi fandt ud af, at den gamle telefonboks, skab o. s. v., kunne

lægges til kontoret, og dertil kom ny gulvbelægning, nye møbler, skabe m. v. — jo, nu er det skam et fornemt kontor med chef-skrivebord, men F. D. savner vist »skamlen« under telefonen.

Asfalteringen af gården foran hovedbygningen og rundt om salen var så stor en begivenhed, at den fik mig til at sige ved åbingsmødet i maj, at nu måtte vi have *asfaltbal*.

Elevrådet tog mig på ordet, men desværre blev det ikke fastlagt førend i august — og netop den lørdag regnede det så enormt, at festudvalget måtte aflyse — jeg vil tro til stor skuffelse for mangen en »fætter«.

Jeg håber, at denne asfaltering med rette skal betegnes som første etape, og at senere etaper kan følge efter i de kommende år.

Jeg må også nævne en mindre modernisering på Gl. Ankerhus, nemlig nye møbler i skolestuen. De gamle, veltjente »auditorie«stole i halvkreds måtte vige for tidens krav.

Og ikke at forglemme *Regensens nordfløj* (Sognekøkkenet), hvor stråtaget i juni måned måtte vige for skiferbelægning.

Jeg var lidt nervøs for denne »vandalisme«, men se, hvor smukt det er; det siger også Margaret Lauridsen.

Vore byggeplaner.

Vi har ikke påbegyndt noget storbyggeri endnu, men der er dog i årets løb sket *to væsentlige ting*:

1. De tre projekter, der blev omtalt i sidste årsskrift, er af bestyrelsen blevet *prioriteret* således:
  - først* nybygning til husholdningsskolen og modernisering af skolekøkkenet – forventes påbegyndt april 1969 og afsluttet august 1969;
  - dermæst* spisesalen i seminarichaven – påbegyndes april 1970 og ventes færdigt april 1971;
  - sidst* det tredie auditorium med fysik- og tekniklokaler – påbegyndes april 1971 og ventes færdigt 1972.
2. En samlet ansøgning *er* indsendt til undervisningsministeriets byggekantor. Første etape er detailprojekteret, og de to andre er skitseprojekteret.

Vi håber altså meget på, at sagen kan nå at gå igennem den ministerielle behandling i løbet af vinteren, således at lånebevilling foreligger til 1. april. Og vi må sige, at vi med vore sidste byggearbejder i erindring har mødt en *meget velvillig og hurtig* behandling i Undervisningsministeriet.

Den del af kapitalen, som vi selv skal skaffe, er allerede klar.

Udover disse projekter, der i sig selv er store og omfattende, er vi blevet klar over, at vi må i gang med en planlægning af *værelsemodernisering* — eller rettere en gennemgribende ombygning af elevafdelingerne.

Værelserne er meget små mange steder og helt eller delvis uden de faciliteter, der ønskes nu om stunder — håndvask, toilet, køkken, drypperum, vaskerum m. v.

Vi har endnu ikke konkrete planer om en ombygning af *Skovhytten* og *Regensen*, men vi er klar over, at vi skal tage fat på disse to bygninger, og planlægningen skal gerne *ske i denne vinter*.

Tilskudslov og uddannelseslov.

Medens dette skrives, bliver affæren omkring »betalingsstrejken« på Aalborg seminarium diskuteret i aviser, radio og fjernsyn.

De lærerstuderende på de private seminarier finder, at det er uretfærdigt, at de skal betale en undervisningsafgift, der varierer fra 8—900 kr. til 1400 kr. pr. år (for husholdningsseminarierne 1200 kr. pr. år).

Skal undervisningsafgiften bortfalde, bortfalder hermed den ene af de private skolers to indtægtskilder, og der vil da være tilbage *staten* som den eneste bidragyder.

En ændring af dette forhold medfører derfor nødvendigvis en ændret *tilskudslov*, og arbejdet med tilskudslove er netop et projekt, der for tiden optager en meget stor del af undervisningsministeriets tid og eksperter.

Da forhandlingerne om disse problemer ikke er afsluttet endnu, er det vel for tidligt at spå om udfaldet, men det kan dog siges, at for de private folkeskoleseminarier, børne- og fritidshjemsseminarier og husholdningsseminarier, er den sand-

synligste løsning, at disse uddannelsesinstitutioner får samme status, som teknika har.

Dette vil groft taget sige *statsdrift af privatejede skoler*, og det medfører statsdriftens pligter til budgetlægning, regnskabs-godkendelse, overensstemmelse mellem budget og regnskab o.s.v.

Kort sagt: den noget friere dispositionsret, vi har nu, beskæres — og der er også problemer med hensyn til bestyrelsernes beføjelser i fremtiden.

Personligt håber jeg meget, at man ved positivt samarbejde mellem seminarierne og ministeriet kan nå et resultat, der vil være lykkeligt for alle parter — institutionerne, lærere og elever, samt ministeriet.

I årsskriftet for 1967 nævnte jeg planerne — eller dengang tankerne — om en uddannelseslov for husholdningsseminari-erne. Disse tanker er nu konkretiseret i et udkast til forslag til lov om uddannelse af husholdningslærere.

Dette udkast vil nu blive genstand for behandling — og sikkert kritisk behandling — men det er mit personlige håb, at resultatet må blive en uddannelseslov, som »vort« område fortjener, for jeg tror stadigvæk, at vi tjener en god sag, og tror, at der stadigvæk vil være brug for husholdningslærere i det kommende samfund, omend traditionerne ændres.

Lærerstaben på seminariet har heldigvis ikke undergået større ændringer i årets løb, hvilket sikrer kontinuiteten og letter ledelsen. Der er dog et par små ændringer at berette om.

Ellen Margrethe Hansen, vor timelærer i tekstillære, har fra februar til oktober været gæsteforelæser ved Pennsylvania State University — det universitet, hvor hun i sin tid tog sin doktorgrad —, og som vikar har fagkonsulent Kaj Alsing fra Tekstilinstituttet virket på udmærket måde.

Ikke så snart var Ellen M. Hansen vendt hjem fra USA, førend hun meddelte, at hun fra september havde accepteret en stilling ved Specialkursus i husholdning ved Århus Universitet, der hermed endelig har fået bevillingen igennem til endnu en fast medarbejder.

Ellen M. Hansen fortsætter dog sin undervisning på de to seminarier til foråret.

Hanne Poulsen, dim. 1967, forlod sin stilling som assistent ved administrationen m. v. og rejste til Statens Husholdningsråd, og i hendes sted har siden maj virket *Lisbeth Skafte Poulsen*, dim. 1968, der ligesom Hanne Poulsen har undervist i forbrugerorientering for 1. klasse og næringsmiddellære for 8-mdr.s + utallige andre gøremål fra timeplansændringer til udvikling af øvelser i chromatografi.

Der er grund til at rette en hjertelig tak til alle, der har medvirket til, at året 1968 er gået så godt og gnidningsløst. Tak, fordi hver især på sin post har medvirket til det samlede resultat. Tak til elevråd og elever, til lærerstaben, til alle andre medarbejdere ved skolen, til skolens venner — heriblandt ikke mindst tidligere elever.

Tak for 1968 — godt nytår for os allesammen!

Magdalene Lauridsens fond

oprettedes 9. februar 1952, som var 50 års dagen for grundlæggelsen af skolen »Ankerhus«.

Fonden er bl. a. til støtte for unge kvinders huslige uddannelse.

Kapitalen var da på 20.000 kr., hvortil er kommet gaver fra forskellige, så der denne gang ved julefesten 1967 kunne uddeles et rentebeløb på kr. 4.800,00.

Disse rentepenge er i år som stipendier tildelt følgende:

8-mdr.s elev Annette Petersen, Nansensgade 58, København..	kr. 600,00
3. års elev Ellen Margrete Wrang, Nr. Sottrup, Sønderjylland	kr. 600,00
2. års elev Ingrid Jensen, Kjellerup, Jylland	kr. 1200,00
1. års elev Karen Ingrid Lund Jørgensen, Fredericia	kr. 1200,00
1. års elev Unnur Markúsdóttir, Reykjavík	kr. 1200,00

Magdalen Lauridsens Fond *kan ikke søges* — men kan til enhver tid støttes!

Fondens bestyrelse er: Folmer Dam, Margaret Lauridsen og Agnes Eliasson (formand).

Året 1968 - På husholdningsskolen

1968 — skal jeg prøve at samle nogle indtryk fra året, der nu er stærkt på hæld, kan jeg ikke undgå at tænke på en lang sommer med meget solskin.

Sidst i marts sendte vi de 8 mdr.s elever herfra, en aften ved skumringstid, i det skønneste forårsvejr, der varslede forventning og nyt liv i naturen. De unge var beklemte ved at skilles, men også forventningsfulde og glædede sig til at prøve kræfter og nå det næste mål, de havde sat sig. Mon de sansede den rene og fine natur?

8 måneder er en lang periode at se frem til ved et kursus begyndelse. For de fleste af eleverne er det første gang, de skal bo uden for deres hjem i lang tid, kan føle sig selvstændige, have lov at klare egne problemer. Det er naturligt, at en løsrivelse fra hjemmet ikke sker pludseligt — det afslører telefonboksens benyttelse den første tid. Det er nok de færreste af de helt unge piger, der har frigjort sig fra skolen, de nylig har forladt, eller har et bevidst mål eller behov for den undervisning, de påbegynder. Vel mere en fornemmelse af, at »det huslige« er noget, de altid har gavn af, enten som springbrædt til næste uddannelse eller som husmor. Jeg håber, de tidligt i deres kursustid, lang eller kort, forstår, at de har fået et enestående tilbud om hjælp til at magte det alsidige job, »det huslige« er, og det de fleste skal klare som deltids- eller bierhverv samtidig med, at indtægten skal øges for at klare nutidens og fremtidens forventede levestandard.

Den nye undervisningsvejledning for husholdningsskolerne er betydeligt mere alsidig end tidligere, afpasset efter kravene til husførelsen i dag, som er præget af mindre tilberedning og forarbejdning af forbrugsvarer i hjemmene og større udbud, flere tilbud i forretningerne.

I planerne lægges mere vægt på planlægning, hjælpemidler, indkøb, vurdering og økonomi og mindre på tilberedning end tidligere.

Da en skoles liv er et liv mellem mennesker, og det hele tiden er nye elever, har alle husholdningsskoler vel følt denne æn-

dring ganske naturlig. Planerne har været forberedt en tid; der har været holdt kursus og diskuteret på møder. Her på skolen er ændringerne ikke store, men planerne er ført helt à jour. Vi venter nu spændt på erfaringer for at få disse tilpasset den elevgruppe, vi er sammen med. Det sidste 8 mdr.s kursus gav mange gode erfaringer og lyst til at gå videre efter de linier.

En husholdningsskole slutter ikke med prøve eller eksamen. Jeg føler, det stiller store personlige krav både til elev og lærer, hvis den højeste ydelse og det bedste udbytte skal opnås. Vi har tidligere haft en fremadskridende plan for undervisningen. I år har vi delt de praktiske øvelser op i korte perioder. Den første periode (støttet af en del klasseundervisning) til hurtig repetition af grundregler, som alle elever nu har været igennem i folkeskolens 6.—7. klasse, men for mange er det 3—4 år siden, og mange har ikke haft lejlighed til at vedligeholde øvelserne. Næste periode sammenligninger over varer, fremgangsmetoder m. m. støttet af emneundervisning, storhusholdning, selvstændige opgaver, til forberedelse af selvstændig husførelse, som vi ved sidste 8 mdr.s kursus gennemførte ikke alene over indkøb og tilberedning af maden, men også i sidste periode lod omfatte renholdelse af lejlighed, hjemmevask, tøjbehandling og hjemmets øvrige gøremål — dog ikke børnepasning og familieliv.

Ved de korte kursus gælder samme linie. Eleverne på disse er et par år ældre og har nogen erfaring — ikke altid huslig, ofte en erhvervsuddannelse; dette og de meget korte kursusperioder kræver en koncentreret undervisning og med stærk vægt på faglige emner. Også efter de nye planer er der ved de lange kursus mulighed for flere almene og hobbyprægede fag.

Bliver undervisningen bedre, mere effektiv, efter de nye retningslinier? Det tør jeg ikke udtale mig om, men det gamle ord, der siger: Stilstand er tilbagegang, gælder vel stadig.

Skolens daglige liv og rytme søger vi at bevare bedst muligt. Morgensang og fællesaftener i salen. Mellem nytårsfest og julefest mange varierede, fornøjelige og udbytterige arrangementer.

Sct. hansaften på plænen er en tradition, ikke blot for skolen, også byen. En 10-års knægt, udtrykte det med disse ord: »Der

er da nødt til at være Sct. hansfest på Ankerhus — hvor skal folk ellers gå hen i aften?»

Elevfesten er der en egen stemning over. Tak, at der igen i år kom en stor flok, der hurtigt fandt hinanden, skabte den gode stemning og fyldte legestuen.

Da det 3 mdr.s hold ikke var stort, havde vi mulighed for at huse tre ugekursus, kostskoleophold for ungdomsskolernes »Moderne husførelse« i Holbæk amt. Vi stillede værelser til rådighed og sørgede for bespisning. Undervisningen var et led i pigernes samlede kursus og varetoges af speciallærere. Kursuslederne ved alle kursus var Ankerhus' uddannede lærerinder, der hurtigt følte sig hjemme. Vi siger tak for besøget.

Men den største ændring, her er sket i året, er jo, at vi må undvære frk. Højer og frk. Nielsen. Jeg vil gerne bringe dem begge en varm tak for den tid, vi fik sammen. Min tak skal også gælde kollegaer, der trådte til som afløsere med få eller mange timer, frk. Lauridsen og fru Eriksen, der daglig støtter, lyser og spreder godt humør.

Men den største tak går til alle de unge, som har været eller er elever i 1968. Tak for jeres indsats, jeres færd, som har været med til at skabe et godt skoleår. Tak til hjemmene og tidligere elever, der er med til, at der kommer nye.

Hvis man prøver at tænke fremad, kan der opstå mange forskellige tanker og spørgsmål, f. eks.: er det stadig berettiget, at husholdningsskolerne er kostskoler? Er de unge for selvstændige og frigjorte til rammerne og det nære fællesskab? Og hvad med fritiden, som for alle betyder mere end tidligere?

De frie skoler er i hård konkurrence, men så længe der er hjem og unge, der slutter op, må vi på skolerne se fremad og gå ind under fru Lauridsens motto: Aldrig færdig, altid på vej.

Sofie Larsen.

Det vil være helt naturligt, at jeg får lov til at slutte frk. Larsens beretning med at udtale en stor tak til frk. Ingeborg Højer og frk. Jonna Nielsen, der har sluttet deres hidtidige gerning på Gl. Ankerhus, hvor de har været skolen og mig

værdifulde og dygtige hjælpere i henholdsvis 23 og 11 år. Frk. Nielsen er foreløbig taget hjem til sin mor, der ikke er så rask, og frk. Højer, der har haft en sygdomsperiode, har slået sig ned på Esbern Snaresvej 14 (i frk. Tarps hus), og hvem véd — glider måske ind i timelærerindernes rækker.

M. L.

Elevmødet 1968

Dagene op imod et elevmøde er altid særlig forventningsfulde for såvel skolens ledelse og skolens lærerstab som elevforeningens bestyrelse. Hvor mange elever vil mon i år slutte op omkring denne, een af skolens store dage? Vil vejret nu holde søndagen over? Når vi mon at blive færdig til lørdag? Vil vort foredrag blive en succes? o. m. m.

Elevmødet 1967 dannede ingen undtagelse. Vejret holdt, blev ligesom hele sommeren i øvrigt ganske vidunderligt; vi blev færdige (også med at kalke hovedbygningen), og mange gamle elever mødte op. Vi var ca. 250 i salen lørdag aften, hvor skolens nuværende elever underholdt med et program, der havde titlen: »Hvor bor Ankerhus' elever i dag?« Vi fik endvidere det nydannede Ankerhus kor med overlærer Nielsen som leder at høre. Begge dele høstede stort bifald.

Lørdag aften sluttede traditionen tro med fakkeltog på plænen foran hovedbygningen, dog først efter at aftenkaffen var indtaget i de to auditorier.

Søndag morgen: morgensang på Gl. Ankerhus med Margaret Lauridsen, fru Eriksen, Agnes Elisson og Sofie Larsen på trappen. Næste punkt på dagsordenen var foredraget i salen. Fru professorinde Gerda Lindhardt glædede os alle med sit meget inspirerende og »meget op i tiden« foredrag: »Hvad er et hjem?«

Ved generalforsamlingen var ca. 100 mødt op. Mødet blev åbnet af formanden, Ingefred Juel Andersen. Dirigent blev rektor G. Nedergaard, der straks gav ordet til formanden for aflæggelse af beretningen. I. J. Andersen bød velkommen til alle gamle elever; en speciel indbydelse rettedes til elevrådenes repræsentanter, dem der skal føre »Ankerhus« og elevforeningen videre.

Beretningen tog sit udspring i sidste års elevmøde, videre til årsskriftet, bindeleddet mellem skolen, elevforeningen og dens medlemmer.

Dernæst blev det regnskabets tur. Stadigvæk et hjertesuk fra kassereren; over 200 medlemmer har ikke indbetalt kontingentet. Kan man nu forstå det?

Såvel beretning som regnskab blev godkendt.

Punkt 2 på dagsordenen: Valg. Ingefred Juel Andersen blev genvalgt til bestyrelsen; det samme var tilfældet for suppleanten Anna Madsens (Struer) vedkommende.

Under punktet eventuelt fremførte Ingefred Juel Andersen følgende: Bestyrelsen for den selvejende institution »Ankerhus« har på et institutionsmøde drøftet, at man i 1973 på 100-årsdagen for fru Magdalene Lauridsens fødsel skulle afsløre en mindesten, som skulle placeres »et eller andet« godt, velegnet sted foran hovedbygningen. Det er en ganske naturlig ting, fortsatte Ingefred Juel Andersen, at elevforeningen må være een af de mange, der med glæde vil slutte op om denne smukke opgave, hvilket generalforsamlingen gav sin fulde støtte til. Nogen egentlig offentlig indsamling vil ikke blive iværksat, men det er klart, at enhver enkeltperson, forening eller institution, der ønsker at støtte denne sag, er meget velkommen dertil. (Ved et senere møde her i efteråret 1968 er det blevet overdraget Folmer Dam at finde frem til en egnet sten, og frk. Margaret Lauridsen at kontakte en kunstner, så arbejdet med udførelsen af selve stenen kan komme i gang). Folmer Dam fremførte endvidere på generalforsamlingen, at man også overvejer at udgive et mindeskrift.

Tilbage på generalforsamlingen under punktet eventuelt var,

at rektor G. Nedergaard traditionen tro fortalte nyt fra skolen, og Folmer Dam omtalte problemerne omkring tilskudsloven.

Middagen i salen — dagens højdepunkt — mange mennesker — fin stemning — dejlig mad — hyldest til jubilarerne, såvel de ældre som de yngre. Endnu et elevmøde var forbi, et elevmøde, der vil gå over i rækken af andre vellykkede elevmøder — vellykket, fordi alle, lige fra yngste til ældste deltager, hver på sin måde bidrog dertil.

På gesyn til næste år — lørdag-søndag den 6. og 7. september 1969!

H. B. C.

Fra elevmødesangen september 1962 (tekst: F. D.)

Velkommen, kære venner, til vort stævne,
lad os nu alle efter lyst og evne
i dag vort bidrag yde
til kammeratlig fest,
så alle må sig fryde
og glæden være gæst.
Skolens børn, de er skolens ære,
stolte af jer vi trygt kan være
nu som før.

Fra Gl. Ankerhus.

Heldigvis vrimlede det også på Gl. Ankerhus ind og ud ad dørene med repræsentanter fra 14 forskellige hold — forhåbentlig fandt de alle kammerater, som de kunne opfriske »gamle dage« med og tillige fryde sig over det nye, de mødte på skolen. Man er jo altid spændt på, om der kommer nogen »gamle«, og hvem der nu har lyst og lejlighed til igen at besøge deres gamle skole. De sidste årgange har som regel lettest ved at blive samlet; de var også fint repræsenteret. Nogle var her kun lørdag, nogle søndag, flest begge dage. Kirstine Nielsen var på kursus her for 53 år siden, Camilla Jacobsen for 48 år siden — begge har sjældent svigtet elevmøderne.

Lillian Hülsen fra 1940 var ene på skansen, fra 1943 var der seks 25 års jubilarer — sådan et jubilæumshold kommer med

et pust fra en svunden tid, dejligt de havde lyst til at komme igen. Fra 1957 og op til sidst afgangende hold var der mange trofaste sjæle — som vi, der hører stedet til, føler glæde ved at gense.

Det var ligeledes opmuntrende, at Sofie Hansen fra Rerslev — elev fra november 1916 — lige kikkede indenfor på elevmødedagen og havde lyst til at fortælle, hvor meget hendes ophold på skolen havde betydet for hende — trods det at hun på grund af sygdom kun fik to måneder.

M. L.

De frie skolars skæbnetime

Af FOLMER DAM

De privatejede skoler — lige fra friskoler til seminarier — betegnes ofte som »de frie skoler« i modsætning til tilsvarende skoler, som ejes og drives af staten eller kommunerne. Den første folkehøjskole åbnede 1844, den første grundtvigske friskole 1852, den første landbrugsskole 1867 og den første husholdningsskole 1895. Oprettelsen af private folkeskoleseminarier går så langt tilbage som til 1794 og af husholdningsseminarier til 1902 (Ankerhus), medens den første private efterskole så dagens lys i 1851.

I den sidste halvdel af forrige århundrede og den første af dette slog disse skoleformer igennem med en kraft, som savner sidestykke i andre lande. Der kan ikke være tvivl om, at deres sejrsgang bundede i et udækket behov hos den brede befolkning, ejheller om at regering og rigsdag, bortset fra visse tidsperioder, så med venlige øjne på denne udvikling og støttede den ved bevillinger til dækning af en del af driftsudgifterne på de årlige finanslove — eller senere ved lovhjemlede tilskud. At denne støtte fra statens side vel nok ikke blot var kulturelt og ideelt betonet, men også betød en besparelse for det offentlige i forhold til, hvad oprettelsen af et tilsvarende system af offentlige skoler ville koste, skal ikke lægges politikerne til last.

Resultatet af denne bevægelse, som det tegnede sig i 20'erne og 30'erne, var et system af skoler for ungdommen, hvor såvel faglig som almindende undervisning kunne foregå inden for meget vide rammer uden indblanding fra myndighedernes side, bortset fra et vist tilsyn udøvet dels af lokale tilsynsførende, dels af undervisningsministeriets inspektører, som ikke greb ind i skolernes frie dispositionsret inden for lovgivningens rammer.

Midt under den tyske besættelse, i året 1942, gennemførte rigsdagen de af undervisningsminister *Jørgen Jørgensen* fremsatte love om de forskellige former for ungdomsundervisning, hvorved statsstøtten til de frie skoler forhøjedes, ligesom husholdningsskolerne principielt ligestilledes med landbrugsskolerne og husholdningsseminarierne med de private folkeskoleseminarier. Stillingen som inspektør for husholdningsundervisningen lovfæstedes, og der oprettedes et rådgivende husholdningsudvalg for undervisningsministeren. Ved disse love, som med visse mindre ændringer for husholdningsskoler og husholdningsseminarier gælder endnu i dag, medens især efterskolerne og de private folkeskoleseminarier har fået helt nye love, bevarede »de frie skoler«s økonomiske og pædagogiske dispositionsret så godt som uændret, hvorved det blev muligt for skolerne hver især at bevare deres særpræg som udtrykt ved skolens oprettelse og videreført under skiftende ledelse. Indtil de seneste år har statsadministrationen — bortset fra de obligatoriske årlige indberetninger og ansøgninger om tilskud — praktisk talt ikke blandet sig i skolernes virksomhed, når blot den udøvedes inden for lovenes rammer.

Man kan naturligvis spørge, om den enkelte skole midt i den hastigt skridende samfundsændring og den dermed følgende omvurdering af såvel materielle som åndelige værdier har formået at bevare sit særpræg. Svaret må blive bekræftende, selv om det fra skole til skole vil være mere eller mindre betinget. Det er således min opfattelse, at Ankerhus stort set har sit eget, i det væsentlige kun lidet ændrede, særpræg, men det kan ikke undgås, at den ilende tid medfører ændringer, som hver især synes ubetydelige, men som kumulativt får større vægt. Alligevel tror jeg, at Ankerhus og andre private skoler endnu i en årrække vil forblive særprægede — dersom lovgivningen giver dem mulighed derfor. Da denne netop nu står over for en gennemgribende revision, som efter min opfattelse *kan* betyde en mere eller mindre uafvendelig ensretning, er de frie skolars skæbnetime inde. Og det er senere, end I tror.

Der føres netop nu — i begyndelsen af november — indgående forhandlinger mellem undervisningsministeriet og de private skolers organisationer ikke blot om en ny tilskudslov, men også om en betydningsfuld revision af de for de enkelte skoleformer gældende love. Det er sandsynligt, at undervisningsministeren, når denne artikel læses, allerede har fremsat disse lovforslag i folketinget, og at der stiles mod en vedtagelse af lovene i indeværende rigsdagssamling. Når forslagene så er henvist til udvalgsbehandling, er en henvendelse til det relevante udvalg den eneste mulighed, de

interesserede parter har tilbage, hvis de ønsker medindflydelse ved lovens endelige udformning.

Det er i denne forbindelse nødvendigt at erindre om, at de allerfleste private skoler er selvejende institutioner. Af husholdningsskolerne er dog endnu cirka en tredjedel privatejede, men disse må, dersom de ikke er meget kapitalstærke, ved generationsskifte enten nedlægges eller blive selvejende. Staten har ved adgang til billige lån, indtil halvdelen af skolens værdi, i de senere år opmuntret og lettet de private skolers overgang til selveje, men for de ældre skolers vedkommende måtte stifteren eller ejeren, hvad enten denne var en privatperson, en skolekreds eller en bevægelse, lade i det mindste en sjettedel af skolens værdi forblive som gave i den selvejende institutions kapital, hvad der naturligvis har krævet offervilje hos ejeren eller dennes arvinger. Har denne offervilje ikke været til stede, er skolen solgt til andet formål.

Ved overgang til selveje oprettes en fundats (vedtægter), hvori retningslinjerne for skolens formål, virksomhed og ledelse er nedfældede. Denne skal godkendes af undervisningsministeriet og er derefter skolens grundlov. Den forvaltes af den i henhold til fundatsen udpegede bestyrelse, som ikke blot har det økonomiske og juridiske ansvar for, at de statsmidler, der tilflyder skolen, anvendes efter hensigten, men også antager forstander og lærerpersonale, tegner skolen over for offentligheden og påser, at skolevirksomheden foregår på en sådan måde, at skolens særpræg (egenart) bevares. Inden for de grænser, lovgivningen sætter, er bestyrelsen den selvejende skoles øverste myndighed og har derfor også det endelige ansvar for dens virksomhed. Det er dog en selvfølge, at administrationen af såvel økonomien som undervisningen i det daglige overlades forstanderen (rektor), hvis ansættelse skal godkendes af undervisningsministeriet, og som er ansvarlig over for både bestyrelsen og ministeriet. Han (hun) ansætter personale til hjælp ved administrationen og rådfører sig normalt med lærerråd og elevråd, som dog kun for folkeskoleseminariernes vedkommende er lovfæstede organer, men formentlig uundgåeligt vil blive det ved alle godkendte voksenskoler, når de nye love er vedtaget. De er dog lige så vel som forstanderen og bestyrelsen bundet af vedtægterne og kan ikke vedtage foranstaltninger, som er i strid med disse, med juridisk gyldighed. Bestyrelserne har derfor en central placering i skolebilledet, men da deres virksomhed ikke er så iøjnefaldende som skolens daglige liv, og da de — hvor skolevirksomheden foreløber glat — ikke griber ind i forstanderens dispositioner, er det ham (hende), der i offentlighedens øjne repræsenterer skolen. Kun i konflikt-situationer (Ryslinge, Aalborg) viser bestyrelsen sig på arenaen og må stå for skud.

De før omtalte lovforslag omfatter en eller flere *tilskudslove*, som — hvis de gennemføres — vil betyde en væsentlig forhøjelse af statstilskudene og dermed ikke blot en tiltrængt forbedring af skolernes økonomi, men også mulighed for ved en nedsættelse af skolepengene at give flere unge mulig-

hed for at blive deres elever. Det er vel næppe sandsynligt, at undervisningsafgiften helt kan bortfalde for samtlige skoleformers vedkommende, men seminarierne vil formentlig opnå den såkaldte »teknikum-status«, som medfører, at staten betaler alle udgifter vedrørende undervisningen.

Dette sidste forhold må nødvendigvis betyde, at staten vil kræve detailerede budgetter, som skal overholdes, således at beløb, der eventuelt spares på en post, ikke kan overføres til en anden. Også seminariernes regnskaber må komme under nøje statskontrol. Dersom der ikke kan regnes med et ret betydeligt *rådighedsbeløb*, som kan bruges til fremme af seminariets virksomhed efter bestyrelsens bedste skøn, er man økonomisk bundet på hænder og fødder og ude af stand til at tage initiativer, som koster penge. Dertil kommer, at alle nybygninger, nyanskaffelser, moderniseringer o. l. skal finansieres af staten, da der intet overskud bliver at tage af, og at dette *kan* medføre forsinkelser (eller værre) af udbygningsprojekterne, er umiddelbart indlysende. Dette er en helt ny og ikke særlig behagelig situation for privatseminarierne, som hidtil hverken har skullet have budget eller regnskab godkendt af myndighederne, og kun en vis frihed til omplaceringer inden for budgettet samt bevilling af et betydeligt rådighedsbeløb kan sikre, at den naturlige udvikling af uddannelsen ikke bremses, når seminarierne får »teknikum-status«.

Foruden tilskudslovene kommer lovene om de forskellige skoleformers virksomhed formentlig til revision i indeværende folketingssamling. Målsætning, optagelsesbetingelser, kursusvarighed, undervisningens indhold, lærerpersonalets kvalifikationer, pligtige timetal og andre pligter, oprettelse af lærerråd, elevråd m. m. m. henhører under denne lovgivning, og man må utvivlsomt vente betydelige ændringer i forhold til de nugældende love. Det drejer sig her om forhold, der *kan* og ikke usandsynligt *vil* påvirke skolernes særpræg. Heroverfor må de selvejende skolers bestyrelser være på vagt.

Da den enkelte bestyrelse ikke har megen mulighed for med vægt at gøre indflydelse gældende, og da de eksisterende skoleforms-foreninger (folkeskoleseminariernes, høj- og landbrugsskolernes, husholdningsskolernes) ikke har ønsket at give skolernes bestyrelser en passende repræsentation inden for den enkelte forening, har seminariernes bestyrelser dannet en selvstændig forening, og høj- og landbrugsskolernes bestyrelser har overvejet eksemplet. Der er taget initiativ til også at få oprettet en forening for husholdningsskolernes bestyrelser, og en sådan er under betegnelsen »De selvejende husholdningsskolers samråd« blevet en realitet.

Det forekommer mig som formand for bestyrelsen for Ankerhus og medlem af bestyrelsen for Sorø Husholdningsskole, at tiden nu er inde til for de selvejende institutioners bestyrelser at indtage en fast holdning og erkende deres ansvar. De repræsenterer skolernes sitfere og — i mange tilfælde — ejere, de personer, der ved små eller store bidrag har rejst skolen og/eller muliggjort dens overgang til selveje. Bestyrelserne kan derfor ikke resigneret gå med til, at deres indflydelse på skolernes virksomhed og dermed deres

særpræg forflygtiges. De har et demokratisk forankret naturligt krav på at blive taget med på råd, når nye lovforslag udarbejdes, og det har for hus­holdningsseminariernes og husholdningsskolernes vedkommende kun været tilfældet, hvad tilskudslovene angår, og altså ikke for virksomhedslovenes vedkommende. Kun det tilfælde, at jeg er medlem af undervisningsministe­riets husholdningsudvalg, har givet mig mulighed for at gøre bestyrelsernes interesser gældende.

Rimeligt er det, at staten, når den skal afholde størsteparten af udgifterne ved skolernes drift, forlanger afgørende indscende med deres økonomi. Men så længe man vil opretholde det særprægede danske system af private sko­ler, må man give deres ledelse frihed til inden for lovens rammer at be­stemme skolens kurs, dens husorden, dens kulturelle og åndelige indstilling. Ellers mister systemet sin mening og berettigelse, og konsekvensen må da blive, at staten overtager skolerne, eller at de nedlægges. At der inden for det enkelte skolesamfund bør gives lærerråd, elevråd, forstander og besty­relse adgang til drøftelse af forholdene på skolen er givet, og personlig så jeg gerne både lærerråd og elevråd repræsenteret i skolernes bestyrelse, hvad ministeriet vistnok ikke gør. Jeg tror, at adskillige konflikter kunne undgås ved en sådan ordning. Som forholdene er, viser skæbnen sin tragikomiske ironi, når de unge oprørere på skolerne — hvad enten de stiller økonomiske eller andre krav — sraks henvender sig til de myndigheder, de ellers anser for forældede og forstokkede, for at få disse krav gennemført, når skolens forstander og bestyrelse ikke kan eller vil imødekomme kravene. Dette har intet med demokrati at gøre og fører lige lukt over i statsskole­systemet, og etablerer man et sådan som erstatning for de frie skoler, kan elever og lærere næppe vente større, men snarere mindre medindflydelse end nu. Et tilfældigt elevhold støttet af en eventuel lærergruppe skal ikke kunne påtvinge nogen skole en ændring af dens livsholdning, særpræg eller økonomi. Så hellere nedlægge skolen eller tilbyde staten at overtage den.

SOS - SOS - SOS

Når De nu straks i det nye år udfylder medsendte giroblanket og derved ikke blot betaler foreningskontingentet, men også sikrer Dem en indbydelse til næste års elevmøde samt ret til at modtage årsskriftet i 1969, så husk tydeligt navn og afsender samt korrekt udfyldelse af årgangstallet — og sidst, men ikke mindst: såfremt man har skiftet efternavn siden sidst, bedes dette meddelt samtidig med oplysning af pigenavn. Tak!

Et nyt kongerige i Afrika fødes

Husholdningslærerinde Lene Videbæk Hansen, udd. på »Ankerhus«, nu ansat ved Mejerikontoret i Århus, fortæller her som FAO juniorekspert om sine oplevelser i Swaziland:

Den 6. september i år fejrede det sidste britiske protektorat i Afrika, det 17.400 km store Swaziland, sin uafhængighed. For en gangs skyld skete der det sjældne i Afrika, at hele befolkningen, ikke blot de 30.000 afrikanere, men også de ca. 10.000 hvide indbyggere, glædede sig over denne begivenhed. Swazilands uafhængighedsfestligheder blev formet som en farverig blanding af frivole løjer, stilfuld diplomati, traditionel løsslupenhed, højstemt nationalisme, pomp og andagt, ja, hele fødselsdagsgildet kostede halvanden million kroner og varede i fem dage.

Men forinden disse pompøse festligheder har Swazilands befolkning måttet gennemgå en hård og streng tid og må det stadig, indtil de når at fremskaffe den kapital og teknologiske viden, der må til for at gøre landet til et moderne samfund.

Swaziland er kun et lille land, cirka to tredjedele af Jyllands areal, omgivet på tre sider af Sydafrika og på den fjerde del af Portugisisk Østafrika — det, vi i dag kalder Mozambique. Befolkningen ligner i sprog og udseende zuluerne og udgør ca. 95 pct. af landets samlede indbyggerantal. De sidste 5 pct. udgøres af europæere, hovedsagelig englændere.

Geografisk set har Swaziland et meget afvekslende landskab, idet det veksler fra højland med max. 1800 m i landets vestlige del til lavland med min. 200 m i den østlige del af landet. Disse vekslende landskaber giver landet et meget forskelligartet udseende, ikke alene dyre- og plantemæssigt, men også rent klimatisk. Klimaet i højlandet, hvor landets hovedstad Mbabane ligger, er tempereret med en gennemsnitlig sommertemperatur på 25—30° C og en vintertemperatur på 15—20° C om dagen til ÷ 2—3° om natten; det vil sige, at frost og let sne findes i Afrika. Den østlige del af Swaziland, der består af lavland, har subtropisk til tropisk klima. Skønt man befinder sig midt i Afrika, træffer man næsten aldrig et vildt dyr; det er allerede udryddet af mennesket. Vil man opleve det vilde dyreliv, må man aflægge en af de store nationalparker et besøg.

Swaziland er udstyret med store naturlige rigdomme som for eksempel en frugtbar jord, gode mineraler etc., som udmærket kunne danne baggrund for landets økonomi; men desværre er disse kilder ikke udnyttet tilstrækkeligt, da landets udvikling

hæmmes af den store analfabetisme og den almindeligvis lave uddannelse blandt befolkningen. Dog sker der fremskridt i Swaziland i dag, hvilket nogle tal beviser: siden 1956 er antallet af skolegængende børn forøget med 200 pct., og antallet af beskæftigede arbejdere er tredoblet. Siden 1960 er over 500 mill. kr. investeret i udviklingen af landets naturlige ressourcer — et beløb, der er seks gange større end investeringerne i de foregående 12 år —, og i samme tidsrum er eksporten tredoblet.

Swazilands vigtigste indtægtskilder er agerbrug og minedrift til en samlet eksportværdi af 400 mill. kr. i 1966, men naturligt nok er regeringen ivrig efter at udvikle de sekundære industrier — og med dette for øje opmuntres enhver form for udenlandsk kapitalinvestering. Af vigtige afgrøder, som dyrkes, kan nævnes bananer, citrusfrugter, bomuld, ananas, ris, sukker, tobak og grønsager. Desuden findes der en hel del kvæg, der giver landet mulighed for eksport af slagtekvæg. Af industrielle muligheder findes der asbestminer, jernmalm og kulminer. Men det er kun en meget ringe del af befolkningen, der får glæde af disse ressourcer, da det er de få europæere, der er der, der sidder på hele erhvervslivet.

Ernæringstilstanden blandt landets befolkning er dårlig; der er ikke tale om underernæring, men om forkert ernæring (overvejende majsgrød). Dette skyldes dels forbud mod visse næringsmidler som f. eks. æg og mælk, og dels uvidenhed om de allerede anvendte fødemidler. Disse ernæringsproblemer blev man først opmærksom på ved udgivelsen af ernæringsekspernten Sonia Jones' bog »A Study of Swazi Nutrition«, der udkom i 1963. Miss S. Jones fastslår blandt andet:

1) Mangelfuld ernæring, der skyldes indtagelse af en for stor mængde kulhydratrige produkter som f. eks. majs, og dernæst en følgende mangel på proteiner, mineralsalte og visse vitaminer, særlig A og B.

2) Kwashiorkor, pellagra og struma er de mest udbredte ernærings sygdomme.

3) Dårlig hygiejne, medførende scabies (fnat), findes meget ofte i forbindelse med kwashiorkor.

4) Spæde og skolebørn er særlig angrebne.

Til forbedring af disse forhold forelagde Unicef, FAO og WHO Swazilands regering et forslag til et landbrugs- og ernæringsprojekt. Formålet med dette skulle være »at forbedre ernæringstilstanden i Swaziland igennem en øget produktion og et øget forbrug af righoldige næringsmidler samt igennem en forøgelse og bedre udnyttelse af allerede eksisterende fødemidler«. Dette skulle kunne opnås ad forskellige veje:

1) Oprettelse af private grønsagshaver, fjerkræhold og dermed følgende skolebespisning i syv udviklingsområder.

2) Bygning af »Home Economics Centres« i disse områder og udarbejdelse af undervisningsmaterialer og visuelle hjælpemidler til brug i ernæringsuddannelsen.

3) Oprettelse af ernæringskurser for husholdningslærere, landbrugskonsulenter, lærere, sygeplejersker etc. af ca. 14 dages varighed.

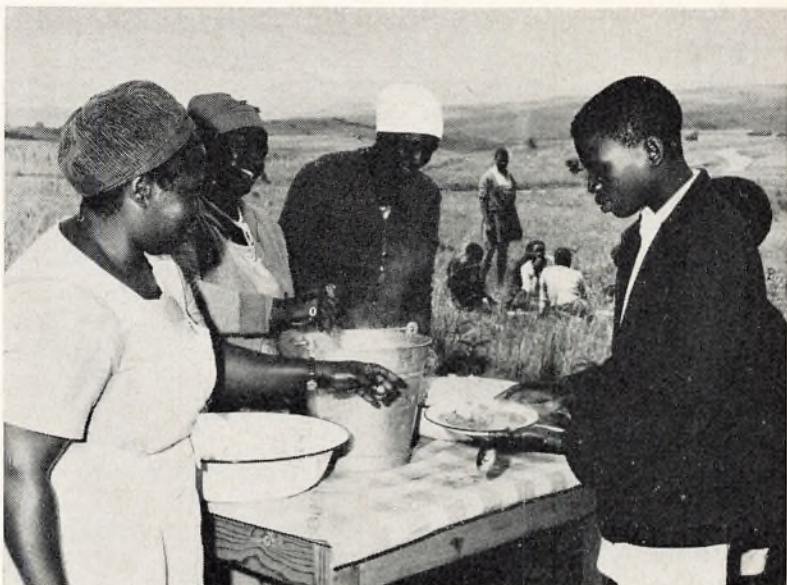
4) Kortere ernæringskurser for husmødre, landmænd, håndværkere etc.

Dette ernæringsprojekt begyndte i foråret 1965 og er blevet udført tilfredsstillende i fire af de syv udviklingsområder. Forhandlinger om udvidelse til de sidste områder er netop afsluttet. Udviklingsområderne dækker en befolkning på 12.000 mennesker og har 22 skoler med ca. 3.350 elever.

Projektet er tilknyttet landbrugs-, undervisnings- og sundhedsministerierne med støtte fra FAO og Unicef. FAO støtter bl. a. projektet ved udsendelse af eksperter, og som sådan blev undertegnede ansat som junior-ekspert.

Min vigtigste opgave var at påbegynde og tilse skolebespisningen, idet denne var et af de bedste midler til forbedring af ernæringstilstanden, da vi her kom i forbindelse med børnene og de unge. Vi prøvede her at introducere proteinrige fødemidler som mælk, æg, bælgplanter (kød og fisk var for kostbare), samtidig med at vi reducerede de kulhydratrige fødemidler. Som basis for skolebespisning havde vi produkterne fra de af FAO og Unicef udvalgte landmænd's grønsagshaver og fjerkræhold. Disse landmænd fik redskaber, kunstgødning etc. frit fra Unicef og skulle så som betaling levere grønsager, æg og frugt ind til skolerne over en 4-årig periode, d. v. s. alle måltider blev fremstillet på basis af lokalt dyrkede produkter, hvilket var meget vigtigt. Man begyndte med 2 ugentlige måltider, hvor menuerne dels var en kraftig grønsagssuppe med et halvt hårdkogt æg, og dels en god bønnestuvning. En kostundersøgelse viste, at man herigennem fik 316 kalorier og 11 g protein for ca. 17 øre pr. måltid, inkluderet landmændenes tilskud. Symbolsk betalte hvert barn 10 øre pr. måltid. Vi havde en gennemsnitlig bespisning på 37 pct. for året 1966; dette forøgedes til 38 pct. for året 1967. Efter et halvt års bespisning startede vi 5 dages bespisning ugentlig. Her blev taget skummetmælk med et proteinrigt suppepulver i brug.

Foruden denne skolebespisning prøvede vi på at forbedre ernæringstilstanden igennem afholdelse af de allerede omtalte

*Skolebespisning, hvor den lokale »husholdningsdemonstratrice«
(til venstre i billedet) passer på, at alt går rigtigt til.*

ernæringskurser for husholdningslærerinder, landbrugskonsulenter, lærere, sygeplejersker, husmødre, landmænd etc.

Endelig var oprettelsen af »Home Economies Centres« et middel til forbedring af ernæringstilstanden, idet man her med jævne mellemrum afholdt ernæringsforedrag med påfølgende demonstration for husmødre.

Swaziland er blevet uafhængigt medlem af det britiske statsamfund efter 65 års britisk afhængighed. En ny grundlov, som gav Swaziland indre selvstyre, blev færdiggjort i 1966 og trådte i kraft efter reglerne i april 1967. Samtidig trådte den aftale i kraft, hvorefter Swaziland fra da af blev et protektorat med landets øverste høvding, Sobhuza II, også kaldet »Løven«, som konge og statsoverhoved. Storbritannien har i det mellemliggende halvandet år hjulpet til med at ændre grundloven i overensstemmelse med udviklingen og til at oprette landets egen udenrigstjeneste, forsvar og interne sikkerhedstjeneste.

Kong Sobhuza II (det nye kongerige har ikke kunnet oplyse, hvem Sobhuza I var) er 69 år gammel og blev øverste høvding allerede i 1921. Han har 52 hustruer og over 100 børn, så det er en stor kongefamilie. Man regner dog med, at kong Sobhuza

II er en af de mest maleriske af alle lederskikkelser i det nye Afrika; hans motto er: »Opbyg fremtiden på det, der er bedst fra fortiden«. Han er den store patriot, elskeren af pomp og pragt, den jævne mands ven. Kong Sobhuza II's drøm er at se sit elskede Swaziland indtage sin plads i nationernes selskab. Lykkes dette, vil den »store løve«s ønskedrøm være gået i opfyldelse.

Lene Videbæk Hansen.

En hilsen fra de studerendes råd - 1968

I 1964 startede De Studerendes Råd — DSR — på Ankerhus. Rådet består af 9 medlemmer, 3 valgt fra hver klasse. Rådet vælger selv en formand, næstformand, kasserer og en sekretær på første rådsmøde efter den årlige generalforsamling, der finder sted i slutningen af maj måned.

På møder hver anden eller hver tredje uge behandles alle »indenrigspolitiske« forhold, og det er et meget vidtspændende arbejde, der strækker sig lige fra problemer vedrørende undervisningsmæssige forhold, til diverse mangler på de forskellige afdelinger, d. v. s. problemer, som nu engang opstår som følge af kostskoleformen. Mange af de ting, der behandles, kommer ind gennem »anke- og forslagskassen«, der står i et af auditorierne.

Emner, der ligger uden for rådets rækkevidde, eller som har mere almen betydning for seminariets trivsel, behandles på møder med rektor Nedergaard, der i øvrigt altid har en positiv indstilling uanset problemernes størrelse og omfang. Disse møder med rektor Nedergaard afholdes hver tredje uge, og her drøftes som sagt såvel undervisningsmæssige forhold som mere almene problemer, ligesom rektor Nedergaard orienterer om ministerielle forhandlinger af interesse for de studerende.

I år har der, som man måske har læst i aviserne, været røre om studieafgiften, og i relation til de aktioner, der har været i hele landet, deltog Ankerhus i al sin beskedenhed sammen med de øvrige sjællandske seminarier — herunder også de københavnske — i den demonstration, de Pædagogstuderendes Landsråd arrangerede foran Christiansborg den 6. november 1968. Ligeledes vedtog de studerende, lærere, rektor og bestyrelse en resolution, der blev sendt til undervisningsministeren.

Et andet problem, som har optaget os i år, er bograbatten. Vi får stadig, hvilket har været tilfældet siden 1966, kun 9 pct. rabat på vore lærebøger ved samlet køb, hvorimod den bograbat på 10 pct., vore kammerater på landets øvrige seminarier får ved individuelle køb, ikke har kunnet lade sig gennemføre for vort vedkommende, på trods af vort medlemskab af Lærer-

studerendes Landsråd. Bograbatten er nemlig ikke givet til LL som sådan (det var LL, der forhandlede med monopoltilsynet), men til lærerstuderende, og da monopoltilsynet ikke placerer os i denne kategori, hvilket vi naturligvis finder ganske urimeligt, opnåede vi altså ikke bograbatten i denne omgang. Efter en speciel henvendelse til monopoltilsynet om denne sag er det blevet os meddelt, at hele problemet omkring bograbatten nu atter vil blive optaget til forhandlinger efter henvendelse fra boghandlerrådet, gående ud på, at ordningen ikke fungerer til alle landets boghandlers tilfredshed, og man har endvidere meddelt, at vi vil indgå i de fremtidige forhandlinger, er formentlig allerede er i gang.

Vi er jo kun en lille flok studerende på de to husholdningsseminarier tilsammen — derfor må vi stå sammen. Vi har nu med frisk mod genoptaget forbindelsen med det nystiftede DSR på Suhr, efter at samarbejdet de to råd imellem har haltet de sidste par år. DSR herfra drog i samlet flok til København i oktober, og her fik vi udvekslet meninger og erfaringer. Vi håber for fremtiden at se Suhr hernede på andre tidspunkter end lige netop de tre uger, der er nogle hernede som hospitanter. Der er da også tilslutning fra Ankerhus til en foredragsrække holdt på Suhr over emnet: »Hvad kan jeg bruge min uddannelse til«, ligesom Suhr var repræsenteret til vort foredrag om kalkmalerier.

»Udenrigspolitisk« er vi repræsenteret i LL, Lærerstuderendes Landsråd, der er en sammenslutning af samtlige landets seminarier plus et enkelt småbørnsseminarium og Ankerhus ikke at forglemme — alt i alt en flok på ca. 12.500 lærerstuderende.

Hvert seminarium er repræsenteret med 2 repræsentanter, valgt af de studerende for en to-årig periode, her på Ankerhus fra 2. og 3. klasse. Gennem disse repræsentanter får rådet nye impulser og ideer fra andre seminarier, ligesom LL arbejder på et bredere plan med såvel de uddannelsesmæssige som de økonomiske og kulturelle problemer.

Som det fremgår af dette, er rådets arbejde mangeartet og vældig interessant, og vi håber på mange nye opgaver i det nye år.

DSR, Ankerhus.

Indtryk fra en studietur

Inden for ethvert erhverv vil kontakt med andre arbejdspladser altid kunne give impulser, som på den ene eller anden måde kan udnyttes i ens eget arbejde. Dette gælder i højeste grad også inden for lærergeneringen.

Diskussioner kolleger imellem på en skole om almene undervisningsmæssige problemer er altid værdifulde, ja, de er nødvendige. Lige så værdifuld vil kontakt med kolleger fra andre skoler med samme uddannelse være. Denne trang til kontakt er måske størst, når man er ny inden for et undervisningsområde.

Mulighed for en sådan kontakt faglærere imellem er mindre, jo mindre uddannelsesområdet er. Dette var en af årsagerne til, at jeg i efteråret 1967 søgte et rejselægeat fra undervisningsministeriet. Legatet blev mig tildelt, og jeg udnyttede det til et besøg på »Seminariet för Huslig Utbilding« i Gøteborg og »Statens Lærerskole i Husstell«, Bekkestua (Stabbek) ved Oslo. Turen foregik i slutningen af april og begyndelsen af maj 1968.

Stabbek er ved selvsyn kendt af mange af elevskriftets læsere. Det er en skole, der med hensyn til de ydre rammer minder om Ankerhus. En gammel skole, der ved knopskydning søger at tilfredsstille tidens krav til undervisningsfaciliteter, ligesom Ankerhus gør det. Denne form for udbygning af en skole giver vel ikke altid den ideelle løsning på problemerne, men til gengæld bevares stedets atmosfære og dermed kontakten bagud, og denne sidste faktor spiller i vor rationelle tidsalder vel stadig en rolle.

»Seminariet för huslig Utbilding« i Gøteborg er en gammel skole som institution, men bygningerne er nye. Her er intet sparet. Alt synes at være rationelt indrettet.

De enkelte hovedlærere har selvstændigt kontor, placeret direkte ved auditorium og laboratorium. Kontoret er indrettet med et lille fagbibliotek, telefon, skrive- og regnemaskine m. v. Hvert auditorium er forsynet med visuelle hjælpemidler som lysbilledapparat, filmsapparat og over-head projektor. Laboratoriet til kemi og mikrobiologi er ikke stort, men velindrettet og forsynet med nødvendigt udstyr, bl. a. et mikroskop til hver elev. Skolen har cafeteria, hvor såvel elever som lærere kan spise. Der er rigeligt med opholdsstuer til eleverne, hvor de kan være i frikvarter og anden fritid.

En skole, hvis indretning er ideel, en fryd for både elever og lærer at arbejde på; men stedet siger næppe tidligere elever meget. Det, som jeg før kaldte »atmosfæren«, mangler.

Som lærer i fagene kemi og mikrobiologi interesserede jeg

mig først og fremmest for disse to fagområder. Jeg søgte at få følgende spørgsmål besvaret:

1. Fagenes omfang.
2. Hvilke lærebøger anvendes.
3. Hvorledes meddeles undervisningen.
4. Anvendelse af hjælpemidler i undervisningen.

Et indtryk af de to fags omfang i de tre lande får man ved at sammenligne antallet af undervisningstimer:

	Stabbek	Gøteborg	Ankerhus
Kemi	88	150	234
Mikrobiologi	68	40	90

En sammenligning af timetallene giver dog ikke et korrekt billede af undervisningens omfang. Her må der også tages hensyn til optagelsesbetingelserne. I Danmark kræves ingen forudsninger i kemi. Det gør der både i Norge og Sverige. Det kan nævnes, at de elever, der søger optagelse på Stabbek og ikke har artium, skal gennemgå et 10 måneders kursus, hvor der bl. a. gives ca. 150 timer i kemi. Her er en væsentlig del af kemiundervisningen lagt uden for skolen.

Når man sammenligner bekendtgørelserne fra det offentlige vedrørende kemiens omfang, er der ingen væsentlig forskel på, hvad der forlanges gennemgået i de tre lande.

Ved vurdering af timetallene for mikrobiologiens vedkommende skal det bemærkes, at i de 68 timer for Stabbek indgår også faget hygiejne, som i Danmark meddeles i et særligt fag. Der er således ikke tvivl om, at mikrobiologien har et noget større omfang i Danmark end i de andre to lande.

Det er almindelig kendt, at aktuelle lærebøger er en mangelvare ved mange uddannelser. Inden for de to nævnte fagområder er det kemibogen, der ikke er tilpasset husholdningsuddannelsen. Det gælder i alle tre lande. I Danmark benyttes gymnasieskolens kemibog; det samme er tilfældet i Sverige. I Norge har eleverne slet ingen bog, men må tage det hele som referat. Når vi har disse vanskeligheder, skyldes det først og fremmest, at det antal eksemplarer, bogen kan sælges i, er så begrænset, at det er svært at få kvalificerede folk til at skrive en sådan bog.

I mikrobiologi er det bedre; her anvendes samme bog i Norge og Danmark, nemlig Åge Lund og Åge Jepsens »Mikrobiologi«. Den er netop tilpasset undervisningen på husholdningsseminarierne. Svenskerne har ingen speciel bog til dette fagområde.

Dette sidste eksempel rejser spørgsmålet, om der ville være

muligheder for at løse lærebogsproblemet på nordisk plan — i hvert fald inden for visse naturfag.

Af drøftelser med kollegerne fremgik det, at den anvendte undervisningsform må være afhængig af klassens størrelse. Her var det, som om man i Gøteborg havde muligheder for relativt mange timer med klasser på ca. 15 elever. Helt så gode betingelser på dette punkt er der ikke på Stabbek og Ankerhus. Her må en større del af undervisningen gives til klasser på 40—50 elever. Ændringer i disse forhold er først og fremmest af økonomisk art og må følgelig løses gradvis.

Fordelen ved de små hold ligger i, at man bedre vil kunne aktivere eleverne. Meget af stoffet vil kunne indlæres ved aktiv indsats af eleverne i timerne gennem gruppearbejde, opgaveløsning og laboratoriearbejde. Disse metoder er ingeniunde fremmede for os, men her er svenskerne vel nok nået længere, end vi er. Derfor har de også stærkere mødt problemerne i forbindelse med disse undervisningsformer.

Mange opgaver og laboratorietimer med rapporter giver et stort ekstraarbejde for læreren med gennemlæsning af det skriftlige arbejde. De svenske kolleger har erkendt dette. De arbejdede meget på at tilpasse opgaver og rapporter til standardtyper, der kunne forenkles kontrolarbejdet. Man havde endnu ikke nået en tilfredsstillende form, men havde indset nødvendigheden af ændringer i forhold til den sædvanlige måde at forme opgaver på.

Hovedindtrykket af turen blev, at selv om skolerne, jeg besøgte, ligger i Gøteborg og Oslo (og den i Gøteborg er hypermoderne), så har de mennesker, der underviser på disse skoler, en lang række faglige problemer, som med udbytte kan diskuteres. Alt, hvad man hører og ser på en sådan tur, kan ikke direkte bruges i den hjemlige undervisning, men er vel med til at danne baggrund for denne undervisning alligevel.

Aage Houmand.

Bestyrelsen for elevforeningen »Ankerhus« ønsker medlemmer og andre læsere af bladet en glædelig jul og et godt nytår.

Karoline Buchhøj. Mimi Mikkelsen. Henny Bjerre Christensen.

Margaret Lauridsen. Ingfred Juul Andersen.

Sådan kom jeg på Gl. Ankerhus

Det var en dejlig vintermorgen, lørdag den 15. april 1961.

Jeg stod inde på Hovedbanegården sammen med mine kamerater. Vi skulle på weekend-tur til Jægerspris; dér havde »Askovgården« en feriehytte. Vi var ca. 20 unge mennesker i alderen 17—19 år plus to ledere til at holde styr på os. Vi glædede os alle — det skulle blive to dejlige dage.

Vi ankom til hytten nogle timer senere. Den var vidunderligt placeret, 7 km inde i skoven, lige ned til vandet, og nyfalden sne var med til at fuldkommengøre indtrykket.

Nu begyndte sulten også at melde sig efter den lange spadseretur gennem skoven; drengene blev sat til at hugge brænde til komfuret, og vi piger trak sedler om, hvad vi skulle lave i husholdningen. Vi skulle have kalv i karry med løse ris og en hel spand kartofler. Jeg var så heldig at trække den seddel, hvorpå der stod »Borddækning«, og glad var jeg. Madlavning — og så til voksne — uha! Især da den ene af vore ledere var husholdningslærerinde, til og med uddannet på Ankerhus. Jeg skulle nok sørge for at holde mig Lisbet Ørum ti skridt fra livet.

Men ak og ve, det gik ikke længere end til næste morgen; da blev det nemlig Lisbet Ørum og mig, der skulle sørge for morgenmaden; der skulle smøres et bjerg af rundstykker, og en skudefuld havregrød så stor skulle koges. Jeg har aldrig i mit liv set så stor en portion! Havregrøden blev lidt tyk; jeg rørte, og jeg maste, og jo værre blev det; så trådte Lisbet Ørum til og overdrog mig rundstykkerne. Det blev nu ikke meget bedre — smørret var hårdt som en brosten, og jo mere jeg maste, des værre blev det. Gal i hovedet var jeg også — det gjorde jo ikke sagen bedre. Så måtte Lisbet Ørum endnu en gang træde til, for ellers havde vi vist ikke fået nogen morgenmad, men måske nok frokost, og det var der jo ingen, der kunne være tilfreds med. Min kommentar var: Lisbet, du kan sagtens — du er jo husholdningslærerinde.

Lisbet sendte mig blot et smil og sagde: Hvad om du kom på husholdningsskole? — Nej, ellers tak, jeg har fået nok af at smøre rundstykker.

Dagen gik, vi skulle til at tænke på at komme hjemad. Da vi sad i toget, begyndte Lisbet Ørum igen at tale om husholdningsskole. Jeg fik at vide, hvordan det foregik, og hvad vi lærte, hvor hyggeligt, morsomt og rart man også kunne have det; samtidig sagde Lisbet Ørum, at hun ville tage nogle billeder med fra Ankerhus næste gang, vi skulle i klub i Askovgården.

Ja, sådan gik det til, at Lisbet Ørum kom hjem til mine forældre med alle papirerne. Vi fik det hele ordnet — det blev til, at jeg skulle begynde på Gl. Ankerhus den 3. maj 1962 og være der i fem måneder.

Det blev nogle dejlige måneder. Dem vil jeg aldrig glemme. Det var jo ikke kun madgryder, jeg kom til at kende, men også mange andre gode ting som nu f. eks. den dejlige elevfest for gamle elever. Jeg tror, at mange sammen med mig glæder sig til denne fest hvert år.

Ja — sådan kom jeg på Gl. Ankerhus.

Mimi Mikkelsen.

Island for første gang - et eventyr

I dagene 11.—16. juni var min kone og jeg på rejse til sagaøen Island. Det var styrelsen for Nordisk Husholdningshøjskole, der for første gang holdt ordinært møde i det femte værtsland, og i den anledning havde vi inviteret vore respektive ægtefæller med på turen — og foruden de faglige møder var der afsat tid til busture rundt på den sydlige del af øen.

For os var turen til Island intet mindre end et eventyr.

Vi fløj derop og hjem igen i det mest enestående vejr, der kan tænkes, og vi så det usandsynligt lille Danmark forsvinde på få minutter — og dukke op igen under hjemturen. Det er imponerende at se Djursland ud ad det ene vindue i flyet — og Tåsinge og Langeland ud ad det andet!

Dagene i Reykjavik og omegn var enestående. Vi mærkede nærheden af *midnatssolen*, for det blev aldrig rigtig mørkt uden for vort vindue på 5. etage af det imponerende »Hotel Saga« — et hotel i verdensklasse.

Vi vil aldrig glemme udsigten udover Rykjaviks røde og grønne tage — de hyggelige indenrigsmaskiner, der startede og landede i én uendelighed foran os på den lille flyveplads — men uden larm, idet startbanerne er for korte til jetmaskiner.

Naturligvis gjorde Islands storslåede natur indtryk på os — men størst indtryk gjorde vel nok den kendsgerning, at her gennemfører et stædigt, sympatisk, absolut nordisk folk en hård kamp for at hævde sig som en moderne nation med høj leve-

En del af selskabet på vej gennem Almannagjá ned til Tingvellir.

standard, skønt de er færre end 200.000 mennesker, og skønt der ingen mineraler findes i det store, barske og øde land.

De gennemfører kampen uden at sælge sig til amerikansk levestandard — det er *ikke* gået, som den store islænding Hall-dor Laxness skildrer i »Atomstationen«. De gennemfører kampen på trods af, at hovederhvervet fiskeriet er i store vanskeligheder.

Det var betagende at besøge Reykjaviks Universitet og høre om de problemer, der rulles op, når man skal forsøge at meddele akademisk undervisning i så mange discipliner, som et moderne samfund kræver, når befolkningsgrundlaget kun er 190.000.

Det var dejligt at se *Norrænna Huset* (Nordisk Hus), der er rejst for midler fra samtlige nordiske lande, som et moderne kulturcenter i Reykjavik.

Huset var ikke helt færdigt, da vi var deroppe, men vi fik det alligevel at se, takket være dets første leder, en ung norsk Laxness-forsker, som med sin kone boede på Hotel Saga.

Vor vært, rektor for Reykjaviks husholdningsseminarium, *Vigdís Jónsdóttir*, var en enestående vært, der forstod at give os et indtryk af Islands historie og kultur.

De danske styremedlemmer undersøger, om vandet i de varme kilder er varmt.

Vi besøgte bl. a. hendes sommerskole ved Laugavatn, hvor vi så de varme kilder, herunder også den nu så rolige, gamle Geysir.

På skolen spiste vi den bedste laks, jeg nogen sinde har fået. Den var fisket specielt til os, af Vigdis' familie i Borgarfjódur, hvor laksen er af en særlig fin kvalitet.

Det var betagende at stå på *Tingvellir sletten* — det sted, hvor Europas første parlament holdt sine møder, det sted hvor Islands tusindårsfest blev fejret i 1930, da Margaret og Magdalene Lauridsen slog telt op på samme historiske slette.

Jo, Island — du betod os; vi vender tilbage igen som turister ved første lejlighed.

I strejff kunne vi fornemme dine problemer deroppe og derude i Atlanten — vi kunne fornemme, at de forhold, der beskrives i »Salka Valka«, ikke er fri fantasi. Barsk og fattigt kan livet være — kultur og menneskeværdighed kan endda trives.

Så steg da Flugfélag Islands Saga-jet, Gullfaxi, til 10 km højde — et eventyr var forbi, men vi føler os lidt nærmere knyttet til Sagalandet i Atlanten.

Else og Gustav Nedergaard.

Nyt fra og om gamle elever

Kære gamle kammerater årgang 1956!

Da jeg ikke er en flittig brevskriver, faldt det mig ind, at jeg på denne facon kunne sende jer alle en julehilsen; så kunne jeg samtidig pleje min dovenskab og styrke min økonomi. Jeg går ofte og tænker på en hel masse af jer, men min tankestrøm standses altid af mangel på viden, og når der så er elevfest, tænker jeg: »I år må der da komme mange«, men atter måtte Bente, Margrethe, Henny og jeg fylde op for os alle. Hør, I er da vel frie kvinder, eller kan I aldrig disponere over een eneste week-end? Mød op — vi savner jer!

Bente og Margrethe underviser 6.—7. klasse i barneskolen, Bente har også to hold aftenskole, og Margrethe er lærestedsrådgiver i Præstø amt. Henny underviser i økonomi på Ankerhus, Anna har lagt undervisningen på hylden og virker i sit hjem med en masse børneopdragelse; jeg håber du får bedre held med dine unger, end du fik med mig — det skal indrømmes, du var ihærdig. Rigmor underviser 6.—7.—8.—9.—10. klasse ved Odense skolevæsen, om aftenen har hun demonstrationskurser og aftenskole i finere madlavning. Ikke langt fra Kolding bor Karen Marie, også hun har lagt undervisningen på hylden til fordel for mand og søn. Jeg mødte Aase ved et stævne på Falster, vi fik dog snakket alt for lidt; til lykke med dit nye job i Skanderborg, jeg håber, det må blive til glæde for dig og til gavn for en masse.

En lun og solrig eftermiddag i den tid, hvor haverne bugner af blomster og æbler, besøgte mine drenge og jeg Søren og Julle. Vi havde en dejlig eftermiddag, først i haven, derefter nød vi de tørrede blomster i den nye tilbygning og sluttede af med kaffe i køkkenet; vi nød det alle tre, og vi kørte hjem med blomster og frugt i bagagerummet. Den mindste sagde: »Dér må vi have far med næste gang — vi måtte jo alting, bare ikke give hunden flere småkager!« Tak, Søren og Julle, for at også mine drenge fik et fristed. Rita bor stadig i Skive, det sidste par år har hun ikke undervist, men arbejdet så energisk på hjemmefronten, at det blev til en søn. Jeg er stadig beskæftiget med husgerning for evnesvage; jeg er glad for at arbejde med disse børn. Foruden det har jeg 6.—7. klasse i min hjemkommune og i vinterhalvåret aftenskole for voksne. Dagene flyver af sted for mig, men det gør de vel altid, når man arbejder med noget spændende. Min viden om jer er alt for lille. Lov mig, at en anden vil skrive julebrev heri næste år.

Jeg sender gamle kammerater og lærere de bedste ønsker for julen og det nye år med håb om sundhed, held og lykke i arbejdet fremover.

Manke hilsener fra

Tove Jensen, f. Rasmussen.

Manila, 3. september 1968

Kære dim. hold 67 og samtlige lærere, lærerinder og hvem der ellers måtte være!

Hermed ønskes alle de implicerede en god elevfest. Trods varmen, fugten, moskitoerne og filippinomænd med revolveren i bæltet og appetit på europæerpiger lever jeg i bedste velgående her i det fjerne Østen.

I 3 måneder har jeg rejst og arbejdet i Hong Kong, Singapore, Malaysia, Indonesien og nu her på Philippinerne. Næste uge skal jeg hjem til Japan. Et år er gået, og jeg har kun et halvt år tilbage herude. Hvad der derefter skal ske, vides endnu ikke. Jeg håber, dim.holdet 67 alle har det godt. Der er mange af jer, jeg skylder brev. Har ikke glemte jer — min dårlige samvittighed lever i bedste velgående, og så snart der falder lidt mere ro over feltet, skal jeg indhente det forsømte. Nu til slut de bedste hilsener til alle.

Lisbeth Goltermann.

Husholdningslærerinde Ane Marie Nielsen, dim. fra »Ankerhus« 1927, blev i sommer hædret af Århus Universitet ved en reception, hvor professor Skautrup takkede for hendes indsats inden for dansk sprogforskning (lydskrift til jydsk folkemål fra Hundslund-egnen).

Institutionens medarbejdere 1968

På opfordring bringes her en oversigt over de lærerkræfter, der virker på såvel husholdningsskolen som seminariet:

Karoline Buckhøj, exam. husholdningslærerinde med specialuddannelse, lærer i vask og rensning.

Henny Bjerre Christensen, exam. husholdningslærerinde, lærer i økonomi og forbrugerorientering.

Karen Clausen, håndarbejdslærerinde, lærer i håndarbejde, syning og beklædningslære på Gl. Ankerhus.

Folmer Dam, fhv. forstander, lærer i ernæringslære.

Nico Dam, exam. husholdningslærerinde, lærer i undervisningsøvelser i madlavning.

H. P. Frederiksen, cand. oecon., lærer i samfundslære.

Ellen Frydenlund, fysioterapeut, lærer i arbejdslære.

Ilse og Knud Færch, indretningsarkitekter, m.m.i., lærere i boliglære.

Gunner Goeskjær, cand. mag., adjunkt, lærer i talelære og almen metodik.

Ellen Margrethe Hansen, exam. husholdningslærerinde, Ph. D., lærer i tekstil- og beklædningslære.

Else Hansen, specialuddannet lærer i familiekundskab, psykologi og pædagogik.

- Knud Aage Hovmand, agronom, lærer i botanik, mikrobiologi og kemi.
- Henny Langkjær, exam. husholdningslærerinde med specialuddannelse, lærer i forsøgskogning, diætetik og undervisningsøvelser i vask og undervisningsøvelser for børn.
- Ingrid Krabbe Larsen, exam. husholdningslærerinde, lærer i køkkenindretning og institutionskøkkendrift, husmoder på Regensen.
- Sofie Larsen, forstander på Gl. Ankerhus, lærer i økonomi, boliglære og køkkenarbejde.
- Eli Laudrup, bestyrerinde, exam. husholdningslærerinde med specialuddannelse, lærer i husligt arbejde og undervisningsøvelser i husligt arbejde.
- Margaret Lauridsen, fhv. forstander.
- Krista Laursen, exam. husholdningslærerinde med specialuddannelse, lærer i praktisk køkkenarbejde m. v.
- Gerda Mayntzhusen, hortonom, havebrugskonsulent, lærer i teoretisk havebrug.
- Inge Møller, exam. husholdningslærerinde, lærer i køkkenarbejde og forbrugerorientering.
- Else Nedergaard, exam. husholdningslærerinde med specialuddannelse, lærer i undervisningsøvelser, konservering og næringsmiddellære.
- Gustav Nedergaard, seminarierektor, agronom med specialuddannelse, lærer i biokemi og tekniske fag.
- Olav Nielsen, overlærer, lærer i sang.
- Britta Lambæk Nielsen, exam. husholdningslærerinde med specialuddannelse, lærer i tekniske fag, materialelære m. v.
- Fuldmægtig H. C. Olsen, lærer i sociallovgivning.
- Svend Olsen, gartner, lærer i praktisk havebrug.
- Ester Pedersen, exam. husholdningslærerinde med specialuddannelse, lærer i praktisk køkkenarbejde.
- Lisbeth Skaft Poulsen, exam. husholdningslærerinde, assistent hos seminarierektor G. Nedergaard, lærer på Gl. Ankerhus, lærer i forbrugerorientering og praktisk kostlære.
- Thea Rasmussen, exam. husholdningslærerinde, sekretær, lærer i regnskab og kostberegning.
- Mary Sibbern, exam. husholdningslærerinde med specialuddannelse, lærer i praktisk køkkenarbejde m. v.
- P. F. Truelsen, cand. mag., lektor, lærer i anatomi, fysiologi og hygiejne.
- Gunhild Ørnstrup, exam. husholdningslærerinde, lærer i køkkenarbejde og konservering.

A. C. Øst, faglærer, lærer i matematik og fysik.

Skolekøkkenlærerinde fru Karen Margrethe Hansen, Frederiksberg skole, skolekøkkenlærerinde frk. Karen Colding, Sorø Borger- og Realskole, exam. husholdningslærerinde fru Karen Bodil Johansen og fru Henny Langkjær varetager praktikantundervisningen i barneskolen med seminariets elever.

Derudover virker som timelærere ved seminariet følgende:
Malermester Ein. Blach.

Børneværnskonsulent Birgitte Jacobsen.

Amtssundhedsplejerske Christel Ipsen.

Exam. husholdningslærerinde Karen Valentin.

Pastor Elna Bækdorf.

Amtsskolekonsulent Otto Jensen.

Noter og nyt

Der er jo ikke et år uden mærkedage, og disse plejer vi at »anmelde« her i Noter og nyt.

Ingrid Larsen, Regensen, rundede det halve århundrede den 10. marts, men selve dagen fejrede hun sammen med tvillingsøsteren i Norges sne.

Else Hansen fejrede den 21. august sin seksti års dag og holdt »åbent hus« på Næstvedvej — efter sigende var der en elevdeputation allerede ved 7-tiden. Hermed er Else Hansen rykket ind i den gruppe af lærere, der nyder godt af 60-års reduktionen af de pligtige timer.

Anna Eriksen, »fru Eriksen«, fejrede rundt tal den 22. maj i et usædvanligt dejligt sommervejr, og alderen trykker tilsyneladende ikke meget.

I Statstidende fra 10. februar kunne følgende læses: Under 7. februar er fhv. forstander for husholdningsseminariet »Ankerhus« Folmer Blicher Dam, R. af D., udnævnt til *ridder af 1. grad af Dannebrogordenen*.

Vi gratulerer endnu en gang og glæder os over denne meget velfortjente hædersbevisning — og for »sagens skyld« er det jo en stor opmuntring.

Der kommer jo altid i løbet af et skoleår en hel del gæster, hospitanter, erhvervspraktikanter, og det var da også tilfældet i år.

Af disse har jeg lyst til at nævne 2 norske kolleger, frk. *Høyem* fra lærerskolen i husstell, og fru *Forfang* fra Thorslund højskole; sidstnævnte viste sig at være identisk med *Hjørdis Taxle*, der har været lærer på Gl. Ankerhus.

Den 8. august havde vi besøg af deltagere i en postkongrestur i Danmark. Arrangementet var en udløber af Bristol-kongressen, som fru *Else Hansen* i øvrigt deltog i. Der var 30 deltagere fra USA, Canada og New Zealand, — og i ugen derefter modtog vi fra samme kongres 25 japanske husholdningsekspertes, der var på en lignende rundtur i Danmark.

Mads fejrer fødselsdag med masser af andre små gæster.

Det er jo forbavsende at erfare, hvor mange problemer vi har fælles på hver sin side af jordkloden — men også hvor meget der skiller os i sprog og kultur.

I denne forbindelse skal det nævnes, at vi havde en japansk elev på det 3-mdr.s kursus fra januar, Akemi No, og hendes far, Kiichiro No, besøgte Ankerhus i 1930.

Årets »kulturelle arrangementer« startede dagen før det uventede folketingsvalg i januar med ottekantet vælgermøde — vi søger altid at være alsidige i vor orientering.

Vort store forårsarrangement sammen med Sorø lærerkreds i februar bød på *Preben Neergaard*, der causerede over emnet »Abstrakt — absurd«, ikke kedeligt.

Sommerfesten bød i år på Gustav Wieds gamle, evigt unge »Skærmysler«, efterfulgt af alle tiders sømandsfest i auditorierne, der var omdøbt og udsmykket til de »gode skibe« »Kong Gustav« og »Prins Aage«.

Og asfaltballet, der skulle være afholdt i august, blev til det bare ingenting (vandbal).

Men »fætterballet« i september blev skam til en meget fin og hyggelig fest, så længe »de gamle« var med, og efter sigende også derefter.

Vi har desuden hørt pastor Elna Bækdorfs H. C. Andersen-foredrag, og vi har haft besøg af »Min søn Niels«, d. v. s. mag. art., museumsinspektør *Niels M. Saxtorph*, der fortalte levende og interessant om kalkmalerier, der jo er hans hobby — Tøjhusmuseet er hans job.

Så vidt jeg véd, har ingen af lærerfamilierne haft familieførøgelse i inde-

værende år, men de to gange »Kirsten« fra sidste år trives gevaldigt — de kom selv stolpende til *Mads'* 3-års fødselsdag den 6. november.

Ja, den 6. november blev forresten i flere henseender en spændende dag. Foruden at *Mads* blev 3 år, blev det amerikanske præsidentvalg afgjort, og desuden var seminarieret for første gang i dets historie lukket på grund af *strejke!* Eleverne meddelte om mandagen, at de agtede at stå solidariske med de øvrige sjællandske seminarier om strejke og demonstration til fordel for undervisningsafgiftens afskaffelse — så nu har altså Ankerhus-studerende også været på barrikaderne.

Af nyheder lidt uden for skolens område skal nævnes, at den nuværende inspektør for husholdningsundervisningen, *Hanne Søndergaard Madsen*, tiltræder som rektor på Suhr, og at hendes efterfølger bliver *Else Elbæk*, dim. Ankerhus 51. Jeg gratulerer begge med stillingerne og håber på fortsat godt samarbejde.

Det må også nævnes, at *Aase Gudiksen* (dim. 56) har afløst *Kirstine Andersen* (dim. 1928) som chefkonsulent i Skanderborg.

Sådan sker der jo så meget — og jeg vil nu lade andre føje mere til.

G. N.

Boghandler *Peter Svegård* og hustru *Bodil Kåe Svegård*s mindelegat, som er indstiftet af den mangeårige indehaver af Svegård's Boghandel *Anna Hyldgaard*, som var en god ven af Ankerhus, blev uddelt for første gang i juni 1968 og tilfaldt *Elly Leegaard* og *Anna Stær* (1. kl., hver 400 kr.), *Karen Høyrup* (2. kl., 800 kr.) og *Jane Geertsen* (3. kl., 740 kr.). Et beløb på ca. 1200 kr. skal uddeles til elever på Gl. Ankerhus ved juleafslutningen og/eller nytårsfesten.

For øvrigt er alle lærerindestuderendes skræk, »Vore Levnedsmidler«, udkommet i ny (8.) udgave på Svegård's Forlag. Det er også denne gang civilingeniør *Poul Erner Andersen* og *F. D.*, som har revideret den. *Erner Andersen* har skrevet et nyt afsnit om konservering, og dette er også udkommet som særtryk til en så lav pris som kr. 6,75; kan fås i boghandelen overalt og er af interesse for alle konserve- og konserveringsinteresserede — og hvem er i »konserveresalderen« ikke det?

Statens Husholdningsråd har holdt flyttedag og sorterer nu under Handelsministeriet, hvor denne for husholdnings- og forbrugerundervisningen helt uudværlige institution forhåbentlig vil få gode arbejdsvilkår. Samtidig fik rådet delvis ny sammensætning, og ved en fest i Handelsministeriet fandt rådets formand, fru *Inga Dalsgaard*, anledning til at takke tidligere rådsmedlemmer, deriblandt *F. D.*, for god indsats.

✂

Kursusdeltagere 1968

Husholdningslærerinder, dimitteret 29. marts 1968:

108. Dorte Aggersbo, Søndervej 16, Virum
109. Bodil Andersen, Enghavegaard, Smidstrup, Bogense
110. Margit Andersen, Øster Alling, Auning
111. Margit Andersen, Svindinge, Klarskov
112. Ann-Mari Blomqvist, Närpes, Finland
113. Grethe Borup, Moesgaard, Bjerregrav
114. Anna Sofie Christensen, Grimstrup, Esbjerg
115. Anna Kirstine Dalgaard, Hanning, Sædding
116. Karin Holmgaard, Assedrup Nygaard, Assedrup
117. Dagmar Enevoldsen, Dyrvig, Høven
118. Dorte Fischer, Havnegade 23, Korsør.
119. Asta Nissen Hansen, Hedeagergaard, Over Jerstal
120. Sidsel Hatvik, Hegglandsdalen, Bergen
121. Liv-Berit Haugerud, Telgja, Telemark
122. Anne-Lise Hemmingsen, Udby, Lundby
123. Musse Bruun Hemmingsen, Vollerup, Askeby
124. Ingelise Henriksen, Blans, Avnbøl
125. Kirsten Hjarde, Ridebanevej 38, Gentofte
126. Grete Hjordsvar, Konradsgaard, Mørkøv
127. Lis Jacobsen, Stae, V. Hassing
128. Arendse Jakobsen, Kirkeballe, Horne
129. Hanne Jensen, Sørbymagle, Slagelse
130. Kirsten Holm Jensen, Priorsløkkevej 112, Horsens
131. Bodil Bech Jørgensen, Dagstrup, Mørke
132. Inga Jørgensen, Posthuset, Rødby
133. Ragna Jørgensen, Brandstrup Mølle, Ryde
134. Else Larsen, Hotel »Caleb«, Vejle
135. Christine Hyllegaard Madsen, Vestermark, Sønderborg
136. Gurli Mikkelsen, Marienlundsgade 4, Randers
137. Else Sejerskilde Møller, Jernbanegade 7, Durup
138. Aase Maagaard, Østermark, Præstbro
139. Ellen Nielsen, Daugbjerg, Viborg
140. Elsebeth Nielsen, Elmevej 33, Viborg
141. Hanne Damgaard Andersen, Frederiksberg, Sorø
142. Anna Grethe Nøhr Poulsen, »Tiendegaarden«, Borre
143. Anna Hansen, Græse, Frederikssund
144. Lisbeth Skafte Poulsen, Ringparken 43, 1., Roskilde
145. Renate Ramdahl, Borgm. Godskesens Plads 7, København F
146. Else Rasmussen, Ny Hostrup, Hobro
147. Esther Svanholm Rasmussen, Haverslev, Arden
148. Kirsten Holmboe Rasmussen, Tranbjerg
149. Tove Refsgaard, Egelund, Hjerm
150. Eva Riibe, Rognan i Salldal, Norge
151. Marit Sagstad, Manger, Bergen
152. Mette Scheibel, Gl. Kongevej 178, København
153. Karen Schrøder, Hjarupvej 9, Aabenraa
154. Lise Stigsgaard, Gimlinge, Flakkebjerg
155. Ellen Svendsen, Ørslev, Vordingborg
156. Jytte Brandt-Erichsen, Saxogade 15, Sorø
157. Birte Thisted-Clausen, Ludvig Hansensvej 18 A, Nyborg
158. Hanne Thomsen, Ring Hestehave, Lundby
159. Ellen Margrethe Wrang, Stenderup, V. Sottrup

Elever i 3. klasse fra maj 1968:

Karen Ramskov Andersen, Rindum, Ringkøbing
Nelly Andreassen, Rønnovsholm Mark, Hjørring
Anne Grethe Arum, Frederiksdalsvej 212, Virum
Susanne Bech, Bøgeager Teglværk, Grejsdal
Bente Balle Christensen, Byvej 15, Holme, Højbjerg
Jette Christensen, Nørrebrogade 56, Vejle
Ingelise Clausen, Asserballe, Augustenborg
Johanne Egede, Godthåb, Grønland
Jane Gertsen, Parkvej 15, Vejle
Anna Hansen, Bredgade 69, Bøvlingbjerg
Ellen Strøjer Hansen, Vedstårup Teglværk, Assens
Pia Bang Hansen, Bakkehave 38, Hørsholm
Kirsten Ipsen, Østermarie, Bornholm
Annie Sønderby, Slagelsevej, Sorø
Ingrid Jensen, Impgaard, Kjellerup
Karen Marie Jensen, Nørregade 8, Nykøbing Mors.
Karen Margrethe Kjærgaard, Kærvænget 2, Viborg
Karin Kristensen, Solbjerg, Århus C
Lene Kristensen, Kausbjerggaard, Viby
Anna Mette Larsen, Vellingshøj, Hjørring
Inger Lise Lauridsen, Tarp, Brande
Aase Leth, Hobrovej 46, Randers
Marianne Linnemann, Egelykkevej 1, Hjallesø
Eli Hansen Løth, Solbakken, Bjergby, Hjørring
Anni Mathiasen, Vilhelmsro, Fredensborg
Clara Møgenssen, Bøgelundsgaard, Vrangstrup
Elin Mortensen, »Øglekærsgaard«, Frederikssund
Else Mortensen, »Stenhøjsgaard«, Rask Mølle
Gyda Mose, Godhedsmindevej 35, Hjallesø
Lise Møller, Engvej 12, Faaborg
Tove Holmgaard Nielsen, Kaas Mark, Lihme
Else Marie Olesen, Kirkegaard, Hellum
Birgit Toudal Pedersen, Ubberup, Kalundborg
Else Pilegaard, Hesselbjerg, Humle
Bente Rodholm, Memelerstrasse 14, 2300 Kiel, Holtenau
Jette Schrøder, Bukholm, Hejsager
Eva Skjold, Ny Solbjerg, Århus C
Sonja Stenger, Gl. Ubberupvej 29, Skærbæk
Lisbeth Poulsen Stride, V. Hjermitselev
Paula Svabo, Midtvåg, Færøerne
Astrid Sørensen, Fiskbæk, Herborg
Elisabeth Toft, Futtrup, Hurup
Karen Hald Vestergaard, Volling, Balling

Elever i 2. klasse fra maj 1968:

Bente Vestager Andersen, Stenagergaard, Karlstrup, Karlslunde
Birgit Andersen, Gestelev, Ringe
Agnete Asmussen, Kegnæs, Als
Margit Balman, »Hjørnegård«, Oure, Fyn
Asta Rasmussen, Holbækvej 15, Sorø
Anne Margrethe Bjørn, Vestergaard, Skovby
Hanne Borup, Højbjerg, Vissenbjerg
Grethe Broholm, Ø. Stillinge, Slagelse

Dorte Bødker, Klosterallé 18, Ringsted
 Lisbeth Christensen, Kaastrup Holme, Kalundborg
 Lisbeth Christiansen, Søllinge, Pederstrup
 Anne Grete Flemløse, Flemløse
 Ida Gylling Folkmann, Nyvej 2, Jyderup
 Inger Marie Hansen, »Nybo«, Barløse, Sandager
 Ingrid Hillersborg, Gimsing, Struer
 Hanne Holm, »Lindelygaard«, Millinge
 Karen Høyrup, Ø. Hjerimitslev, Manna
 Inger Vincentz Jensen, Boeslunde
 Vibeke Brix Jensen, Stejlbjerg, Hirtshals
 Ellen Marie Jernved, Mynstersvej 14, København
 Grete Jørgensen, Fuglse, Holeby
 Karen Ingrid Lund Jørgensen, Thorsvej 69, Fredericia
 Rigmor Truels Jørgensen, Baagø, Assens
 Inger-Lise Kjærgaard, Vejerslev, Thorsø
 Mette Knudsen, Gundestrupgaard, Fårup
 Birthe Krebs, Østrup, Otterup
 Karin Krog, Maribo Ladegaard, Maribo
 Hanne Larsen, Risbjerg, Strandby, Jordløse
 Ingelise Brenøe Larsen, Fakse
 Kirsten Larsen, »Toftebæk«, Ll. Heddinge, Rødvig
 Anne Marie Lier, Persbråtan 9, Oslo, Norge
 Kirsten Lillelund, Hovedgaden 72, Spjald
 Unnur Markúsdóttir, Langarásveg 17, Reykjavik
 Inga Momme, Vesløs
 Sanne Muncken, Falkonér Allé 42, København
 Britta Pedersen, Pedersker
 Elin Pedersen, »Hesselhøj«, Allerup, Brobyværk
 Bodil Meyer Petersen, »Granlygaard«, Bubbøl, Ejby
 Bente Riber, Præstefælledvej 103 a, Kastrup
 Gertrud Sandvad, Tirstrup, Østjylland
 Anne-Dorthe Sigsgaard, Rypevej 20, Langesø, Nordborg
 Estrid Svendsen, Ø. Vemb, Vemb
 Anikó Szóke, Gerlachsgade 14, Århus
 Ingrid Westh, Vestergaard, Rutsker, Hasle
 Anna Elisabeth Vig, »Vestervig«, Bølling, Skjern
 Anne Marie Østergaard, Søndergade 1, Nørre Sundby

Elever i 1. klasse fra maj 1968:

Kirsten Korsgaard Andersen, Vesterbro 50, Aalborg
 Ane Kathrine Bang, Hjorte Vejmarksgaard, Gelsted
 Birgit Burgaard, Burgaard, Bur
 Inger Christensen, Hanstedgade 25, Hirtshals (maj—oktober)
 Mathilde Christensen, Hegslund, Tønder
 Kirsten Christoffersen, Holbækvej 52, Sorø
 Kirstine Demant, Søvang, Øster Højt
 Betty Enevoldsen, Voldum, Randers
 Lis Grønborg Eskesen, Erantisvej 1, Grenå
 Elisabeth Hansen, Lyngdalsgård, Kongerslev
 Karin Hansen, Rungborgvej 5, Hejnsvig
 Ulla Lunde Hansen, Mejerivej 1, Søndersø
 Kirsten Hautorp, Ruevej 27, Rudkøbing
 Anni Heisel, Kasøgaard, Hjordkær

Susanne Jarly, Svinget 18, Kerteminde
 Anne-Mette Bloch Jensen, Kjærgaard, Oksbøl
 Hanne-Lise Lødrup Jensen, Solhytten, Tejn
 Inge-Lise Holme Jensen, Tatol, Skamby
 Karen Jensen, Sandby, Hadsten
 Karin Nyboe Jensen, Søren Frichsvej 92, Aabyhøj
 Lisbeth Mejlhede Jensen, Sdr. Hvidegaard, Hjørring
 Vibeke Jensen, Ornum, Gørlev
 Aase Jensen, Gadstrup
 Dorthé Juhler, Skovrup, Christiansfeld
 Birthe Beck Jørgensen, Farris Skovgaard, Sommersted
 Margit Hasager Kirk, Solbakken, Skjern
 Kirsten Juul Kristensen, Hedebygade 6, København V
 Kirsten Kristiansen, Lundtofte, Tørsbøl
 Kirsten Kuhr, Løvel, Viborg
 Rita Larsen, Føldbjer, Vrå
 Mette Gohr Lauridsen, Mølletoft, Spjald
 Elly Leegaard, Langelandsgade 30, Aalborg
 Inge-Lise Toft Lund, Foldingbro, Brørup
 Jytte Lund, Ågade 44, Kjellerup
 Karin Lundsgaard, Vig
 Kirsten Ravnshøj Nielsen, Stigaard, Rødvig
 Lene Bach Nielsen, Tværvej, Aalestrup
 Lissi Skov Nielsen, Ventegodtsvej 1, Solrød Strand
 Ine Lund Pedersen, Klastrup, Østerild (maj—sept.)
 Inger Johanne Pedersen, Flintemose, Brandelev
 Jytte Primdahl Pedersen, Sønderport 1, Århus
 Ingrid Hauge Petersen, Robstrup, Grenå
 Anna Stær, Svenstrupgård, Nimtofte
 Anne-Grethe Sørensen, Skals
 Birthe Bonne Sørensen, Ø. Tørslev
 Mona Thomsen, Markedsgade 16, Randers
 Ulla Møller Thomsen, Lindeallé 11, Skjern
 Dorrit Urbansen, Toldbodgade 67, København
 Elsebeth Østergaard-Christensen, Bøgevænget, Højby, Fyn.

Øvelsesskolen fra august 1968:

Regitse Aud Abildgaard, Christoffers Allé 113, Lyngby
 Lisa Bauer, Lillevangsvej 7, Farum
 Birte Hjernø-Christensen, Stenbrudsvej 23, Nexø
 Lise Christensen, Nansensgade 66, København
 Johanne Eli Funder, Lundadlsvej 4, Glostrup
 Marianne Baldur Hansen, Rudsgade 37, Ruds Vedby
 Jytte Dam Ipsen, Bækkegaard, Højbjerg
 Lis Jacobsen, C. F. Agaardsvej 16, Højbjerg
 Greta Juul, Brendekildegaard, Holmstrup
 Isa Juul, Brendekildegaard, Holmstrup
 Maj-Brit Kjøller Kofod, Torvet 7, Nexø
 Ilse Steenberg Kjøller, Ndr. Strandvej 8, Tejn
 Lone Larsen, Torpegaard, Høng
 Else Lundgaard Madsen, Nygade 25, Korsør
 Annette Ourstrup Mørgensen, Østofte, Maribo
 Anne-Marie Nielsen, Dyrlægeboligen, Ugerløse
 Lise Sørensen, Gigesti 11, Herlev

3-mdr.s husholdningskursus fra januar 1968:

Lis Bejerholm Hansen, Hovedgaden 6, Nyrup
Kazuko Ishihara, 4-2-8 Fajimidia Nerimaku, Tokio, Japan
Eva Mølgaard Jensen, Oreby, Sdr. Bjerge
Lis Jørgensen, Valbyvej 15, Ishøj, Tåstrup
Inga E. Nielsen, Høm, Ringsted
Akemi No, 582 Nichi-nopporo, Ebetsu-shi, Hokkaido, Japan
Henny Olsen, Marievej 41, Holbæk
Dorte Hjelt Pedersen, Thersvej 6, Korsør
Helle Rasmussen, Lindenberg, Roskilde
Anna-Marie Sørensen, Marvede, Hyllinge

3-mdr.s husholdningskursus fra maj 1968:

Hildugunn Andreassen, Vågshøj, Klaksvik, Færøerne
Jytte Hansen, Vesterbrogade 120 D, København V
Bente Jensen, Tågerup, Skellebjerg
Marianne Jensen, Gunversvej 4, Korsør
Agnes Bruun Nielsen, Ågerup, Borup
Inger Agnethe Pedersen, Sandby, Glumsø
Merete Willumsen, Enemarksvej 4, Gentofte

8-mdr.s husholdningskursus fra august 1968:

Nina Bendtsen, Thygesvej 19, Korsør
Conni Christensen, Blegdammen 50, Kalundborg
Inger Hallasmøller, Holger Danskesvej 84, København F
Anne-Kathrine Rohde Hansen, Erika Liesvej 7 a, Trondhjem
Anne Lise Jensen, Ørslev, Slagelse
Anni Jensen, Glumsøvej 57, Brønshøj
Gretha Lund Jensen, Børnehjemmet »Toften«, Herning
Vibeke Berenth Jensen, Granparken 137, Lyngby
Aase Jensen, Boeslunde
Birgit Juul-Lassen, Slagelsevej 64, Kalundborg
Bodil Larsen, Rådmandsvej 18, Nakskov
Birthe Parsberg Madsen, Urtehaven 61, Valby
Lisbet Mikkelsen, Roskildevej 171, Valby
Annette Osholm, Frølund Fed, Korsør
Else Petersen, Ølsegaard, Sandby, Glumsø
Vibeke Reincke, Sirgræsvej 96, Kastrup
Lise Romme, Stengaardsvej 6, Haslev
Pia Svendsen, Tranevænget 15, Glostrup
Kirsten Sørensen, Lavendelvej 3, Nakskov
Marianna Sørensen, Trangisvåg, Færøerne
Wenche Østhagen, Enerhaug 3, Oslo 6

Veltjente Ankerhus-lærerinder rundede dette år:
Ingeborg Lauridsen (lærerinde 1903—10) 90 år.
Louise Jensen (1921—28) 85 år.
Johanne Wille Jørgensen (1928—53) 85 år.
Marie Andersen (1922—42, leder af Peter Dams børnehavn) 80 år.
Agnès Boldsen (1923—1932) 75 år.
Anna Eriksen (1946—1966) 75 år.
Olga Reppien (1924—1933) 70 år.

Lærerne på det ganske Ankerhus sender hilsen og ønsker godt nytår.

Eli Laudrup. Thea Rasmussen. Karoline Buckhøj. Krista Laursen.
Ester Pedersen. Henny Langkjær. Mary Sibbern. Ingrid Krabbe Larsen.
Olav Nielsen. Else Hansen. Britta Lambæk Nielsen. Ellen M. Hansen.
Nico og Folmer Dam. P. F. Truelsen. A. C. Øst. Ellinor og Aage Houmand.
Ilse og Knud Færch. Gunhild Ørnstrup. Inge Møller. Karen Clausen.
Lisbeth Skafte Poulsen. H. P. Frederiksen. Henny Bjerre Christensen.
Ein. Blach. Anna Eriksen. Ingeborg Højer. H. C. Olsen. Svend Olsen.
G. Goeskjær. Gerda Mayntzhusen. Ellen Frydenlund. Margaret Lauridsen.
Sofie Larsen. Else og Gustav Nedergaard.

— sammen med

Agnes Eliasson. Marie Broholm. Marence Tarp. Ingrid Saxtorph.
Julle og S. A. Lundgaard.

Billedside 1:

1. Skrænten.
2. Folmer Dam på vej til time.
3. 40 års jubilarer.

4. 25 års jubilarer.
5. Hovmand botaniserer.
6. Dimissionsholdet 1968.

Billedside 2:

- 1.—2. Glade sofolk ved sommerfesten.
3. Rektor må benytte cyklen fra A₁ til A₂.
4. Fru Hovmand bæres i guldstol til moro for gemalen.

5. Skaste fejer for skolens dor.
6. Familien Nedergaards lertige jirklover.
7. Brand — heldigvis kun ovelse.

Billedside 3:

1. En quiz-aften.	5. En læsekammerat holder bryllup.
2.—3. Frikvarter.	6. Elever soler sig.
4. Frk. Krabbe Larsens meddelelse har vist passet eleverne.	7. Glimt fra seminariekøkkenet.

Billedside 4:

1. og 4. 8-mdr.s plukker og pakker høns.
2. Der arbejdes selvstændigt.
3. To på nissejagt.
5. Fru Ørnstrup redder situationen.
6. Der vaskes op i det Sjerne.
7. Een i kikkerten.
8. Hurra, jeg fik brev.
9. Tre på toppen.
10. Indgang til skolekøkkenet.

Billedside 5:

1. 3-mdr.s fra maj 1968.
2. 3-mdr.s fra januar 1968.

3. Japanerne i festdragt.
4. Øvelsesskolen 1968.
5. 8-mdr.s fra august 1968.

